

» Idź do

- Spis treści
- Przykładowy rozdział

» Katalog książek

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

» Twój koszyk

- Dodaj do koszyka

» Cennik i informacje

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

» Czytelnia

- Fragmenty książek online

» Kontakt

Helion SA
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 032 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
© Helion 1991-2010

Visual C++. Gotowe rozwiązania dla programistów Windows

Autorzy: [Jacek Matulewski](#), Maciej Pakulski, Dawid Borycki, Bartosz Biały, Piotr Pełowski, Michał Matuszak, Daniel Szlag, Dawid Urbański
ISBN: 978-83-246-1928-3
Format: 158×235, stron: 536

Zostań znawcą środowiska programistycznego Visual C++

- Podstawowe funkcje i technologie systemu Windows w oczach programistów
- Praktyczne użycie funkcji WinAPI i biblioteki MFC
- Programowanie współbieżne dla procesorów wielordzeniowych

Środowisko programistyczne Microsoft Visual C++ idealnie nadaje się do wykorzystania w przypadku pisania programów dla platformy Win32 i jest chętnie wykorzystywane przez profesjonalnych programistów, tworzących aplikacje dla systemu Windows. Zarówno biblioteka MFC, jak i wbudowane funkcje WinAPI oraz możliwości programowania współbieżnego świetnie sprawdzają się w codziennej pracy programistycznej, oszczędzając czas, pozwalając na wykorzystanie mnóstwa kontrolek i funkcji, a także elastycznie dopasowując się do potrzeb tworzonej aplikacji.

Autorzy książki „Visual C++. Gotowe rozwiązania dla programistów Windows” skupiają się w niej nie tyle na opisie samego środowiska programistycznego, ile na możliwościach, jakie oferuje ono swoim użytkownikom. Po krótkim wprowadzeniu do projektowania interfejsu aplikacji przechodzą do kontroli stanu systemu, obsługi tworzonego programu, omówienia systemów plików, multimediów i rejestru, komunikatów Windows, bibliotek DLL oraz automatyzacji i wielu innych zagadnień. W publikacji tej znajdziesz gotowe odpowiedzi na wiele pytań dotyczących konkretnych kwestii programistycznych, rzeczowe porady oraz sposoby wykorzystania funkcji i technologii dostępnych podczas programowania w środowisku Visual C++.

- Projektowanie interfejsu aplikacji przy użyciu biblioteki MFC
- Kontrola stanu systemu
- Uruchamianie i kontrolowanie aplikacji oraz ich okien
- Systemy plików, multimedia i inne funkcje WinAPI
- Rejestr systemu Windows
- Komunikaty Windows
- Biblioteki DLL
- Automatyzacja i inne technologie oparte na COM
- Sieci komputerowe
- Programowanie współbieżne z OpenMP
- Biblioteka Threading Building Blocks

Dla tych, którzy w środowisku Visual C++ chcą się poczuć jak ryby w wodzie!

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Bardzo krótkie wprowadzenie do projektowania interfejsu aplikacji przy użyciu biblioteki MFC	13
Tworzenie projektu	13
Dodawanie kontrolki	15
Wiązanie metody z komunikatem domyślnym kontrolki	16
IntelliSense	17
Wiązanie komunikatów	18
Metoda MessageBox — trochę filozofii MFC	19
Okno Properties: własności i zdarzenia	21
Wiązanie zmiennej z kontrolką	22
Usuwanie zbędnych kontroltek	24
Analiza kodu aplikacji	24
Blokowanie zamykania okna dialogowego po naciśnięciu klawisza Enter	25
Więcej kontroltek	26
Kolory	29
Użycie kontrolki ActiveX	31
Rozdział 2. Kontrola stanu systemu	33
Zamykanie i wstrzymywanie systemu Windows	33
Funkcja ExitWindowsEx (zamykanie lub ponowne uruchamianie systemu Windows)	33
Funkcja InitiateSystemShutdown (zamykanie wybranego komputera w sieci)	41
Hibernacja i wstrzymywanie systemu („usypianie”) za pomocą funkcji SetSystemPowerState	46
Blokowanie dostępu do komputera	49
Odczytywanie informacji o baterii notebooka	50
Kontrola trybu wyświetlania karty graficznej	52
Pobieranie dostępnych trybów pracy karty graficznej	52
Identyfikowanie bieżącego trybu działania karty graficznej	56
Zmiana trybu wyświetlania	57
Rozdział 3. Uruchamianie i kontrolowanie aplikacji oraz ich okien	59
Uruchamianie, zamykanie i zmiana priorytetu aplikacji	59
Uruchamianie aplikacji za pomocą funkcji WinExec	60
Uruchamianie aplikacji za pomocą ShellExecute	62
Przygotowanie e-maila za pomocą ShellExecute	63
Zmiana priorytetu bieżącej aplikacji	63

Sprawdzenie priorytetu bieżącej aplikacji	65
Zmiana priorytetu innej aplikacji	66
Zamykanie innej aplikacji	67
Uruchamianie aplikacji za pomocą funkcji CreateProcess	68
Wykrywanie zakończenia działania uruchomionej aplikacji	73
Kontrolowanie ilości instancji aplikacji	74
Uruchamianie aplikacji w Windows Vista	75
Uruchamianie procesu jako administrator	76
Program z tarczą	78
Kontrolowanie własności okien	79
Lista okien	79
Okno tylko na wierzchu	83
Ukrywanie okna aplikacji	83
Mrugnij do mnie!	84
Sygnał dźwiękowy	84
Numery identyfikacyjne procesu i uchwyt okna	85
Jak zdobyć identyfikator procesu, znając uchwyt okna?	85
Jak zdobyć uchwyt głównego okna, znając identyfikator procesu?	86
Kontrolowanie okna innej aplikacji	90
Kontrolowanie grupy okien	94
Okna o dowolnym kształcie	98
Okno w kształcie elipsy	99
Łączenie obszarów. Dodanie ikon z paska tytułu	99
Okno z wizjerem	101
Aby przenieść okno, chwytając za dowolny punkt	102

Rozdział 4. Systemy plików, multimedia i inne funkcje WinAPI 105

Pliki i system plików (funkcje powłoki)	105
Odczytywanie ścieżek do katalogów specjalnych	106
Tworzenie skrótu (.lnk)	107
Odczyt i edycja skrótu .lnk	110
Umieszczenie skrótu na pulpicie	112
Operacje na plikach i katalogach (funkcje WinAPI)	113
Operacje na plikach i katalogach (funkcje powłoki)	114
Operacje na plikach i katalogach w Windows Vista (interfejs IFileOperation)	116
Jak usunąć plik, umieszczając go w koszu?	118
Operacje na całym katalogu	119
Odczytywanie wersji pliku .exe i .dll	120
Jak dodać nazwę dokumentu do listy ostatnio otwartych dokumentów w menu Start?	124
Odczytywanie informacji o dysku	125
Odczytywanie danych	125
Testy	129
Kontrolka MFC	131
Ikona w obszarze powiadamiania (zasobniku)	137
Funkcja Shell_NotifyIcon	137
Menu kontekstowe ikony	138
„Dymek”	140
Multimedia (CD-Audio, MCI)	141
Aby wysunąć lub wsunąć tacę w napędzie CD lub DVD	141
Wykrywanie wysunięcia płyty z napędu lub umieszczenia jej w napędzie CD lub DVD	143
Sprawdzanie stanu wybranego napędu CD-Audio	143
Jak zbadać, czy w napędzie jest płyta CD-Audio	144
Kontrola napędu CD-Audio	145

Multimedia (pliki dźwiękowe WAVE)	147
Asynchroniczne odtwarzanie pliku dźwiękowego	147
Jak wykryć obecność karty dźwiękowej	147
Kontrola poziomu głośności odtwarzania plików dźwiękowych	148
Kontrola poziomu głośności CD-Audio	150
Inne	150
Pisanie i malowanie na pulpicie	150
Czy Windows mówi po polsku?	153
Jak zablokować uruchamiany automatycznie wygaszacz ekranu?	153
Zmiana tła pulpitu	154
Rozdział 5. Rejestr systemu Windows	155
Rejestr	155
Klasa obsługująca operacje na rejestrze	156
Przechowywanie położenia i rozmiaru okna	162
Automatyczne uruchamianie aplikacji po zalogowaniu się użytkownika	165
Umieszczanie informacji o zainstalowanym programie (aplet Dodaj/Usuń programy)	169
Gdzie jest katalog z moimi dokumentami?	176
Dodawanie pozycji do menu kontekstowego związanego z zarejestrowanym typem pliku	176
Obsługa rejestru i plików INI za pomocą MFC	180
Przechowywanie położenia i rozmiaru okna w rejestrze (MFC)	180
Przechowywanie położenia i rozmiaru okna w pliku INI (MFC)	182
Skrót internetowy (.url)	183
Rozdział 6. Komunikaty Windows	185
Pętla główna aplikacji	185
Obsługa komunikatów w procedurze okna (MFC)	187
Reakcja okna lub kontrolki na konkretny typ komunikatu	187
Lista komunikatów odbieranych przez okno	188
Filtrowanie zdarzeń	191
Przykład odczytywania informacji dostarczanych przez komunikat	191
Lista wszystkich komunikatów odbieranych przez okno i jego kontrolki	193
Wykrycie zmiany trybu pracy karty graficznej	193
Wysyłanie komunikatów	196
Wysyłanie komunikatów. „Symulowanie” zdarzeń	196
Wysłanie komunikatu uruchamiającego wygaszacz ekranu i detekcja włączenia wygaszacza	197
Wykorzystanie komunikatów do kontroli innej aplikacji na przykładzie Winampa	197
Przykłady reakcji na komunikaty (MFC)	198
Blokowanie zamknięcia sesji Windows	198
Wykrycie włożenia do napędu lub wysunięcia z niego płyty CD lub DVD; wykrycie podłączenia do gniazda USB lub odłączenia pamięci Flash	199
Przeciąganie plików między aplikacjami	201
Poprawny sposób blokowania zamykania okna dialogowego po naciśnięciu klawisza Enter	204
Zmiana aktywnego komponentu za pomocą klawisza Enter	205
XKill dla Windows	206
Modyfikowanie menu systemowego formy	208
Haki	210
Biblioteka DLL z procedurą haka	211
Rejestrowanie klawiszy naciskanych na klawiaturze	216

Rozdział 7. Biblioteki DLL	217
Funkcje i klasy w bibliotece DLL	218
Tworzenie regularnej biblioteki DLL — eksport funkcji	218
Statyczne łączenie bibliotek DLL — import funkcji	220
Dynamiczne ładowanie bibliotek DLL — import funkcji	222
Tworzenie biblioteki DLL z rozszerzeniem MFC — eksport funkcji	224
Tworzenie biblioteki DLL z rozszerzeniem MFC — eksport klasy	224
Statyczne łączenie biblioteki DLL — import klasy	226
Tworzenie biblioteki DLL z rozszerzeniem MFC	
— eksport klasy. Modyfikacja dla dynamicznie ładowanych bibliotek	227
Dynamiczne łączenie bibliotek DLL — import klasy	228
Powiadamianie biblioteki o jej załadowaniu lub usunięciu z pamięci	230
Zasoby w bibliotece DLL	232
Łańcuchy w bibliotece DLL	232
Bitmapa w bibliotece DLL	234
Okno dialogowe w bibliotece DLL	237
Tworzenie apletu panelu sterowania wyświetlającego informacje o dyskach	240
Rozdział 8. Automatyzacja i inne technologie bazujące na COM	249
Technologia COM	249
Osadzanie obiektów OLE2	250
Statyczne osadzanie obiektu	251
Kończenie edycji dokumentu. Łączenie menu aplikacji klienckiej i serwera OLE	252
Wykrywanie niezakończonych edycji podczas zamykania programu	254
Inicjowanie edycji osadzonego obiektu z poziomu kodu	255
Dynamiczne osadzanie obiektu	256
Automatyzacja	258
Typ VARIANT i klasa COleVariant	258
Łączenie z serwerem automatyzacji aplikacji Excel	259
Uruchamianie aplikacji Excel za pośrednictwem mechanizmu automatyzacji	265
Uruchamianie procedur serwera automatyzacji	266
Eksplorowanie danych w arkuszu kalkulacyjnym	266
Korzystanie z okien dialogowych serwera automatyzacji.	
Zapisywanie danych w pliku	268
Zapisywanie danych z wykorzystaniem okna dialogowego aplikacji klienckiej	268
Edycja danych w komórkach Excela	269
Korzystanie z funkcji matematycznych i statystycznych Excela	271
Konwersja skoroszytu Excela do pliku HTML	273
Uruchamianie aplikacji Microsoft Word i tworzenie nowego dokumentu	
lub otwieranie istniejącego	276
Wywoływanie funkcji Worda na przykładzie sprawdzania pisowni	
i drukowania	278
Wstawianie tekstu do bieżącego dokumentu Worda	278
Zapisywanie bieżącego dokumentu Worda	279
Zaznaczanie i kopiowanie całego tekstu dokumentu Worda do schowka	280
Kopiowanie zawartości dokumentu Worda do komponentu CRichEditCtrl	
bez użycia schowka (z pominięciem formatowania tekstu)	280
Formatowanie zaznaczonego fragmentu tekstu w dokumencie Worda	281
Serwer automatyzacji OLE przeglądarki Internet Explorer	282
Własny serwer automatyzacji	284
Projektowanie serwera automatyzacji	284
Testowanie serwera automatyzacji	287
ActiveX	289
Korzystanie z kontrolki ActiveX	289

Rozdział 9. Sieci komputerowe	293
Struktura sieci komputerowych	293
Lista połączeń sieciowych i diagnoza sieci	296
Aktywne połączenia TCP	296
Aktywne gniazda UDP	299
Sprawdzanie konfiguracji interfejsów sieciowych	300
Ping	302
Sprawdzanie adresu IP hosta (funkcja DnsQuery)	305
Sprawdzanie adresu IP i nazwy hosta (funkcje gethostbyaddr i gethostbyname)	307
Odczytywanie adresów MAC z tablicy ARP	311
Tablica ARP — wiązanie wpisów z interfejsem	314
Protokoły TCP i UDP	316
Tworzenie i zamykanie gniazda — klasa bazowa	316
Klasa implementująca serwer TCP	317
Klasa implementująca serwer UDP	319
Aplikacja działająca jako serwer TCP i UDP	320
Klasa implementująca klienta TCP	322
Klasa implementująca klienta UDP	324
Aplikacja działająca jako klient TCP i UDP	325
Serwer TCP działający asynchronicznie (funkcja WSAAsyncSelect)	327
Serwer TCP — użycie klasy CSocket	330
Klient TCP — użycie klasy CSocket	334
Inne protokoły sieciowe	336
Protokół FTP (przesyłanie plików)	336
Protokół SMTP (poczta elektroniczna)	343
Inne	350
Aby pobrać plik z Internetu	350
Mapowanie dysków sieciowych	350
Rozdział 10. Wątki	353
Tworzenie wątków	353
Tworzenie wątku	354
Tworzenie wątku roboczego za pomocą MFC	355
Usypianie wątków (funkcja Sleep)	357
Czas wykonywania wątków	359
Wstrzymywanie i wznowianie wątków	361
Kończenie wątku	362
Funkcja TerminateThread	362
Funkcja ExitThread	362
Funkcje TerminateProcess i ExitProcess	363
Priorytety wątków	364
Priorytety procesu	365
Statyczna kontrola priorytetów wątków	369
Dynamiczna kontrola priorytetów wątków	370
Flaga CREATE_SUSPENDED	371
Wątek działający z ukrycia	373
Programowanie koligacji	374
Informacja o liczbie procesorów (funkcja GetSystemInfo)	374
Przypisywanie procesu do procesora	375
Odczytywanie maski koligacji procesu	377
Programowanie koligacji wątku	378
Wątki interfejsu użytkownika	380
Tworzenie wątku UI	380
Wykonywanie zadań w tle	383
Uwolnienie głównego okna aplikacji	385

Synchronizacja wątków	386
Wyzwalanie wątków za pomocą zdarzeń	387
Sekcje krytyczne	390
Semaforey (zliczanie użycia zasobów)	393
Muteksy	398
Rozdział 11. Programowanie współbieżne z OpenMP	403
Blok równoległy	405
Dynamiczne tworzenie wątków, zmienne środowiskowe i funkcje biblioteczne	407
Zrównoleglenie pętli	408
Sposoby podziału iteracji między wątki	417
Redukcja i bloki krytyczne	420
Sekcje, czyli współbieżność zadań	422
Zmienne prywatne i zmienne wspólne	427
Synchronizacja wątków	429
Rozdział 12. Biblioteka Threading Building Blocks	431
Instalacja	432
Inicjalizacja biblioteki	434
Zrównoleglanie pętli	436
Rozmiar ziarna i podział przestrzeni danych	441
Pomiar czasu wykonywania kodu	443
Równoległa redukcja	444
Łączenie zrównoleglania pętli z redukcją	446
Równoległe przetwarzanie potoków	447
Wykorzystanie parallel_do	451
Własne przestrzenie danych	454
Równoległe sortowanie	457
Równoległe obliczanie prefiksu	458
Skalowalne alokatory pamięci	460
Kontenery	462
Wykorzystanie concurrent_vector	465
Wykorzystanie concurrent_hash_map	467
Wzajemne wykluczanie i operacje atomowe	468
Wykorzystanie blokad	470
Łączenie TBB z OpenMP	472
Bezpośrednie korzystanie z planisty	473
Tworzenie zadań za pomocą metody blokowania	474
Tworzenie zadań za pomocą metody kontynuacji	477
Dodatek A CUDA	481
Skorowidz	507

Rozdział 4.

Systemy plików, multimedia i inne funkcje WinAPI

Pliki i system plików (funkcje powłoki)

Interfejs użytkownika systemu Windows pozwala na uruchamianie programów, kontrolę plików i katalogów (z funkcjami kosza systemowego włącznie), drukowanie dokumentów, tworzenie skrótów do nich itp. W interfejsie programisty WinAPI tym operacjom odpowiadają tzw. funkcje powłoki, gdzie przez powłokę (ang. *shell*) rozumie się tę najwyższą warstwę systemu, która odpowiada za komunikację z użytkownikiem¹. W ten sposób powłoka przesłania jądro i warstwę, do których użytkownik nie musi sięgać².

Funkcje WinAPI dotyczące powłoki są zazwyczaj prostsze w użyciu i bardziej zautomatyzowane niż ich głębsze odpowiedniki. Najlepszym przykładem jest opisana w poprzednim rozdziale funkcja `ShellExecute`, która jest znacznie łatwiejsza w użyciu od `CreateProcess`. Teraz Czytelnik pozna inne funkcje pozwalające na wygodniejsze manipulowanie plikami, w tym m.in. na korzystanie z kosza, operacje na grupach plików i całych katalogach. Omówimy także interfejsy COM należące do powłoki, które pozwalają na tworzenie skrótów, oraz interfejs *IFileOperation*, który jest dostępny w systemie Windows Vista.

¹ Słowo „interfejs” w tym i w poprzednim zdaniu oznacza oczywiście coś innego. W pierwszym przypadku chodzi o GUI (ang. *graphic user interface*), a więc okna, menu i inne graficzne elementy aplikacji widoczne na ekranie, podczas gdy w drugim mowa o bibliotece funkcji pozwalających na kontrolę systemu Windows. Funkcje powłoki to podzbiór funkcji interfejsu WinAPI, które pozwalają na kontrolę interfejsu GUI.

² Zob. „Blokowanie dostępu do komputera” w rozdziale 2.

Odczytywanie ścieżek do katalogów specjalnych

Wskazówka

Ścieżki do katalogów specjalnych użytkownika (np. katalogu z dokumentami czy pulpitu) można odczytać z rejestru (por. rozdział 5.). Jednak nie jest to sposób zalecany. Przedstawione tutaj rozwiązanie korzystające z funkcji powłoki jest poprawnym sposobem odczytywania ścieżki do tych katalogów.

Do odczytania katalogów specjalnych systemu i profilu użytkownika służy funkcja `SHGetSpecialFolderPath`³ zdefiniowana w nagłówku *shlobj.h*. Jej trzeci argument wskazuje interesujący nas katalog. Najbardziej popularne to: `CSIDL_PERSONAL` (*Moje dokumenty*), `CSIDL_DESKTOP` (*Pulpit*), `CSIDL_WINDOWS` (*C:\Windows*) i `CSIDL_SYSTEM` (*C:\Windows\System32*). Część stałych odpowiadających katalogom definiowanym dla każdego użytkownika ma wersje zawierające `_COMMON_`. Odnoszą się one do odpowiednich katalogów zawierających elementy dostępne w profilach wszystkich użytkowników (w Windows XP są to podkatalogi katalogu *C:\Documents and Settings\All Users*, a w Windows Vista są to podkatalogi katalogu *C:\Users (Użytkownicy)*), np. `CSIDL_COMMON_DESKTOPDIRECTORY`⁴. Listing 4.1 zawiera kilka przykładowych funkcji zwracających uzyskane dzięki wywołaniu funkcji `SHGetSpecialFolderPath` ścieżki do katalogów specjalnych w postaci obiektu `CString` — łańcucha wygodnego do użycia w aplikacjach korzystających z biblioteki MFC.

Listing 4.1. Zbiór funkcji zwracających ścieżki do katalogów specjalnych

```
CString Katalog_Windows()
{
    TCHAR path[MAX_PATH];
    SHGetSpecialFolderPath(NULL, path, CSIDL_WINDOWS, FALSE);
    return CString(path);
}

CString Katalog_System()
{
    TCHAR path[MAX_PATH];
    SHGetSpecialFolderPath(NULL, path, CSIDL_SYSTEM, FALSE);
    return CString(path);
}

CString Katalog_MojeDokumenty()
{
    TCHAR path[MAX_PATH];
    SHGetSpecialFolderPath(NULL, path, CSIDL_PERSONAL, FALSE);
    return CString(path);
}

CString Katalog_AllUsers_Pulpit()
{
    TCHAR path[MAX_PATH];
```

³ Funkcja ta działa w każdej wersji systemu Windows, jednak w Windows 95 i NT 4.0 wymaga zainstalowania Internet Explorera 4.0.

⁴ Wszystkie stałe `CSIDL` znajdzie Czytelnik w dokumentacji MSDN pod hasłem `CSIDL`.

```

        SHGetSpecialFolderPath(NULL, path, CSIDL_COMMON_DESKTOPDIRECTORY, FALSE);
        return CString(path);
    }

    CString Katalog_Pulpit()
    {
        TCHAR path[MAX_PATH];
        SHGetSpecialFolderPath(NULL, path, CSIDL_DESKTOPDIRECTORY, FALSE);
        return CString(path);
    }

```

Tworzenie skrótu (.lnk)

W tym projekcie po raz pierwszy będziemy mieli do czynienia z obiektem zdefiniowanym w systemie Windows i udostępnionym programistom w ramach mechanizmu COM (ang. *Component Object Model*). Pełniejsze wprowadzenie do COM i związanych z nim technologii znajdzie Czytelnik w rozdziale 4. Tutaj ograniczę się zatem jedynie do omówienia funkcji wykorzystanych w poniższym kodzie (w komentarzu na końcu tego projektu).

Zgodnie z zasadami przedstawionymi we wstępie zasadnicze funkcje napisane zostaną w taki sposób, aby mogły być użyte w dowolnym projekcie, lecz w przykładach ich użycia skorzystamy z typów zdefiniowanych w MFC, w szczególności dotyczy to łańcuchów.

1. Tworzymy nowy projekt aplikacji MFC z oknem dialogowym o nazwie *PlikSkrotu*.
2. Do projektu dodajemy pliki *Skrot.h* i *Skrot.cpp* (oczywiście do odpowiednich gałęzi w drzewie plików projektu widocznym w *Solution Explorer*).
3. W pliku nagłówkowym *Skrot.h* definiujemy strukturę pomocniczą *CParametrySkrotu*, której pola będą przechowywały następujące własności skrótu: pełną ścieżkę wraz z nazwą pliku, do którego chcemy utworzyć skrót, opis, katalog roboczy, klawisz skrótu (litera, która razem z klawiszami *Ctrl* i *Alt* będzie uruchamiała skrót, jeżeli będzie umieszczony na pulpicie lub na pasku szybkiego uruchamiania), ścieżkę do pliku zawierającego ikonę skrótu oraz numer ikony w tym pliku (listing 4.2).

Listing 4.2. Zawartość pliku nagłówkowego *Skrot.h*

```

#pragma once

struct CParametrySkrotu
{
    TCHAR sciezkaPliku[MAX_PATH], katalogRoboczy[MAX_PATH], sciezkaIkony[MAX_PATH];
    TCHAR argumenty[256], opis[256];
    int rodzajOkna, numerIkony;
    wchar_t klawiszSkrotu;
};

BOOL TworzSkrót(LPCTSTR sciezkaLinku, CParametrySkrotu parametrySkrotu);

```

4. Listing 4.2 zawiera również deklaracje dwóch funkcji, które zdefiniujemy w pliku *Skrot.cpp*, a które służyć będą do tworzenia i odczytywania pliku skrótu.
5. Przechodzimy do edycji pliku *Skrot.cpp*. Umieszczamy w nim dyrektywę dołączającą nagłówek *shlwapi.h*, zawierający deklarację m.in. funkcji służących do operacji na ścieżkach do pliku, w szczególności funkcji *PathRemoveFileSpec*, która usuwa z pełnej ścieżki do pliku nazwę pliku, a pozostawia jedynie ścieżkę katalogu. Definiujemy w pliku również funkcję tworzącą skrót (listing 4.3).

Listing 4.3. Omówienie funkcji znajduje się w komentarzu poniżej

```
#include "stdafx.h"
#include "Skrot.h"
#include <shlwapi.h> // PathRemoveFileSpec

BOOL TworzSkrót(LPCTSTR sciezkaLinku, CParametrySkrotu parametrySkrotu)
{
    CoInitializeEx(NULL, COINIT_MULTITHREADED);

    IShellLink* pISLink;
    if (CoCreateInstance(CLSID_ShellLink,
        NULL,
        CLSCTX_INPROC_SERVER,
        IID_IShellLink,
        (void**) &pISLink) != S_OK) return FALSE;

    IPersistFile* pIPFile;
    pISLink->QueryInterface(IID_IPersistFile, (void**) &pIPFile);

    //przygotowanie parametrów
    if (wcscmp(parametrySkrotu.sciezkaPliku, L"")==0) THROW("Brak nazwy pliku, do
    ↪którego ma zostać utworzony skrót");
    if (wcscmp(parametrySkrotu.katalogRoboczy, L"")==0)
    {
        wcsncpy_s(parametrySkrotu.katalogRoboczy, MAX_PATH, parametrySkrotu.sciezkaPliku);

        PathRemoveFileSpecW(parametrySkrotu.katalogRoboczy); //parametrySkrotu.katalogRoboczy.
        ↪GetBuffer());
    }
    if (parametrySkrotu.rodzajOkna == 0) parametrySkrotu.rodzajOkna = SW_SHOWNORMAL;
    //nie dopuszczamy SW_HIDE=0 ze względu na taką domyślną inicjację
    parametrySkrotu.klawiszSkrotu = toupper(parametrySkrotu.klawiszSkrotu);

    //przygotowanie obiektu
    pISLink->SetPath(parametrySkrotu.sciezkaPliku);
    pISLink->SetWorkingDirectory(parametrySkrotu.katalogRoboczy);
    pISLink->SetArguments(parametrySkrotu.argumenty);
    if (parametrySkrotu.opis != L"") pISLink->SetDescription(parametrySkrotu.opis);
    pISLink->SetShowCmd(parametrySkrotu.rodzajOkna);
    if (parametrySkrotu.sciezkaIkony != L"") pISLink->SetIconLocation(parametry
    ↪Skrotu.sciezkaIkony, parametrySkrotu.numerIkony);
    if (parametrySkrotu.klawiszSkrotu != NULL) pISLink->SetHotKey(((HOTKEYF_ALT |
    ↪HOTKEYF_CONTROL) << 8) | parametrySkrotu.klawiszSkrotu);
    BOOL wynik = (pIPFile->Save(sciezkaLinku, FALSE) == S_OK);

    pISLink->Release();
}
```

```

CoUninitialize();

return wynik;
}

```

6. Aby przetestować funkcję `TworzSkrot`, przechodzimy do widoku projektowania i na podglądzie formy umieszczamy przycisk. Klikając go dwukrotnie, tworzymy domyślną metodę zdarzeniową, w której umieszczamy polecenia z listingu 4.4. W pliku nagłówkowym *PlikSkrotuDlg.h* należy wcześniej dołączyć nowy nagłówek za pomocą dyrektywy prekompilatora: `#include "Skrot.h"`.

Listing 4.4. Tworzymy skrót do bieżącej aplikacji w bieżącym katalogu

```

void CPlikSkrotuDlg::OnBnClickedButton1()
{
    CParametrySkrotu parametrySkrotu;
    GetModuleFileName(GetModuleHandle(NULL), parametrySkrotu.sciezkaPliku, MAX_PATH);
    wcscpy_s(parametrySkrotu.katalogRoboczy, MAX_PATH, parametrySkrotu.sciezkaPliku);
    PathRemoveFileSpec(parametrySkrotu.katalogRoboczy);
    wcscpy_s(parametrySkrotu.argumenty, 260, L "");
    wcscpy_s(parametrySkrotu.opis, 260, AfxGetApp()->m_pszAppName);
    parametrySkrotu.rodzajOkna = SW_SHOWNORMAL;
    wcscpy_s(parametrySkrotu.sciezkaIkony, MAX_PATH, parametrySkrotu.sciezkaPliku);
    parametrySkrotu.numerIkony = 0;
    parametrySkrotu.klawiszSkrotu = 'y';

    TworzSkrot(L"Skrot.lnk", parametrySkrotu);
}

```

Listing 4.3 zawiera zasadniczą funkcję `TworzSkrot`. W pierwszej linii kodu tej funkcji inicjujemy bibliotekę COM, korzystając z funkcji `CoInitializeEx`. Zwykle polecenie to umieszcza się w jednej z funkcji inicjujących aplikację, np. na początku funkcji `OnInitDialog`, w pliku `PlikSkrotuDlg.cpp`. My umieściliśmy ją w funkcji `TworzSkrot`, aby zwrócić uwagę Czytelnika, że powinna być wywołana przed utworzeniem obiektu COM, a poza tym, aby funkcja `TworzSkrot` była bardziej autonomiczna, co ułatwi jej użycie w projektach Czytelnika. Następnie tworzymy instancję obiektu COM, posługując się funkcją `CoCreateInstance` z identyfikatorem obiektu `CLSID_ShellLink`. Funkcja ta zapisuje we wskaźniku typu `IShellLink*` (nazwa użytej przez nas zmiennej to `pISLink`) wskaźnik do utworzonego obiektu COM. Typ `IShellLink` oraz użyty później `IPersist` ↪ `File` to interfejsy, czyli w nomenklaturze technologii COM zbiory funkcji (metod), które podobnie jak klasy mogą dziedziczyć z innych interfejsów (w tym przypadku z `IUnknown`). Interfejsy te umożliwiają dostęp do metod utworzonego przez nas obiektu COM. Interfejs `IShellLink` udostępnia metody pozwalające na ustalenie lub odczytanie własności skrótu (pliku z rozszerzeniem *.lnk*). Natomiast `IPersistFile`⁵ zawiera metody `Save` i `Load`, które pozwalają zapisać w pliku i odczytać z niego atrybuty ustalone przez interfejs `IShellLink`. Po zakończeniu korzystania z obiektu należy go jeszcze zwolnić, używając metody `Release`.

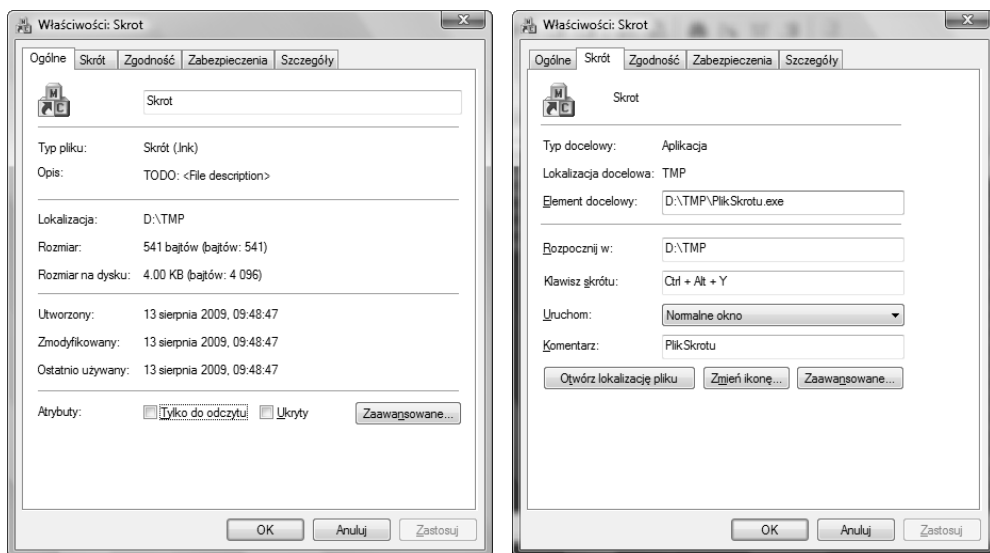
⁵ Oba interfejsy dostępne są we wszystkich 32-bitowych wersjach Windows, poza Windows NT 3.x.

Jeżeli skrót o podanej nazwie już istnieje, powyższa funkcja nadpisze go bez pytania o zgodę.

Do wskazania ścieżki pliku, do którego tworzymy skrót, wykorzystujemy metodę `IShellLink::SetPath`; do wskazania katalogu roboczego — `IShellLink::SetWorkingDirectory`; do opisu — `IShellLink::SetDescription` itd. Klawisz skrótu (w przypadku plików `.lnk` obowiązkowa jest kombinacja klawiszy `Ctrl+Alt`) ustalamy metodą `IShellLink::SetHotKey`. Jej argument to liczba typu `Word`, w której mniej znaczący bajt zajmuje znak typu `char`, a w górnym, bardziej znaczącym bajcie zapalamy bity wskazane przez stałe `HOTKEYF_ALT` i `HOTKEYF_CONTROL` (czyli w efekcie `00000110`).

Plik zapisany przez metodę z listingu 4.4 można sprawdzić za pomocą systemowego edytora skrótów (rysunek 4.1).

Rysunek 4.1. Systemowy edytor skrótów. Dziwny opis pliku na lewym rysunku jest domyślnym opisem aplikacji w zasobach projektu; można go oczywiście z łatwością zmienić

Odczyt i edycja skrótu `.lnk`

Zdefiniujemy funkcję `CzytajSkrót`, która umieści informacje o skrócie w strukturze `CParametrySkrotu` zdefiniowanej w listingu 4.2. Edycja tej struktury nie powinna sprawić żadnych trudności. Po modyfikacji informacje o skrócie można ponownie zapisać, korzystając z funkcji `TworzSkrót`.

1. Funkcja `CzytajSkrót` z listingu 4.5 powinna znaleźć się w pliku `Skrót.cpp`, natomiast do pliku nagłówkowego `Skrót.h` należy dodać jej deklarację. Nie zawiera ona zasadniczo nowych elementów. Jeszcze raz wykorzystujemy obiekt identyfikowany przez stałą `CLSID_ShellLink` i interfejsy `IShellLink` oraz `IPersistFile`.

Listing 4.5. Definicja funkcji *CzytajSkrot* w wersji dla Win32

```

BOOL CzytajSkrot(LPCTSTR sciezkaLinku, CParametrySkrotu& parametrySkrotu)
{
    CoInitializeEx(NULL, COINIT_MULTITHREADED);
    IShellLink* pISLink;
    if (CoCreateInstance (CLSID_ShellLink,
        NULL,
        CLSCTX_INPROC_SERVER,
        IID_IShellLink,
        (void**) &pISLink) != S_OK) return FALSE;

    IPersistFile* pIPFile;
    pISLink->QueryInterface(IID_IPersistFile,(void**) &pIPFile);

    if (pIPFile->Load(sciezkaLinku, 0) != S_OK)
    {
        pISLink->Release();
        return FALSE;
    }

    TCHAR cstr[MAX_PATH];
    WIN32_FIND_DATA informacjeOPliku; //tu nie wykorzystywane
    pISLink->GetPath(parametrySkrotu.sciezkaPliku, MAX_PATH, &informacjeOPliku,
        ↪SLGP_UNCPRIORITY);

    pISLink->GetWorkingDirectory(parametrySkrotu.katalogRoboczy , MAX_PATH);

    pISLink->GetArguments(cstr, MAX_PATH);
    wcscopy_s(parametrySkrotu.argumenty,260,cstr);

    pISLink->GetDescription(cstr, MAX_PATH);
    wcscopy_s(parametrySkrotu.opis,260,cstr);

    pISLink->GetShowCmd(&(parametrySkrotu.rodzajOkna));

    pISLink->GetIconLocation(parametrySkrotu.sciezkaIkony, MAX_PATH,
        ↪&(parametrySkrotu.numerIkony));

    WORD klawiszSkrotu;
    pISLink->GetHotkey(&klawiszSkrotu);
    parametrySkrotu.klawiszSkrotu = (klawiszSkrotu & 255);

    pISLink->Release();

    return TRUE;
}

```

- 2.** Aby przetestować funkcję *CzytajSkrot*, umieszczamy na podglądzie formy kolejny przycisk i tworzymy jego domyślną metodę zdarzeniową. Umieszczamy w niej polecenia z listingu 4.6.

Listing 4.6. Ograniczmy się do zaprezentowania parametrów skrótu w oknie komunikatu

```

void CPlikSkrotuDlg::OnBnClickedButton2()
{
    CParametrySkrotu parametrySkrotu;
    if (CzytajSkrot(L"Skrot.lnk", parametrySkrotu))

```

```

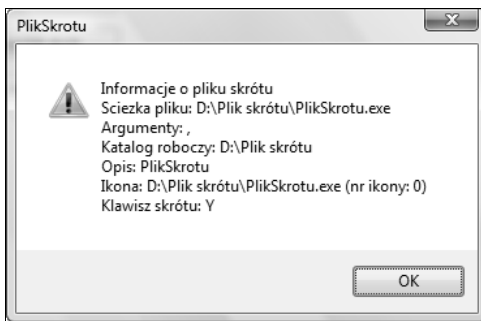
{
    CString temp;
    temp.Format(L"Informacje o pliku skrótu\nSciezka pliku: %s\nArgumenty:
    ↳%s.\nKatalog roboczy: %s\nOpis: %s\nIkona: %s (nr ikony: %d)\nKlawisz
    ↳skrótu: %c",
        parametrySkrotu.sciezkaPliku,
        parametrySkrotu.argumenty,
        parametrySkrotu.katalogRoboczy,
        parametrySkrotu.opis,
        parametrySkrotu.sciezkaIkony,
        parametrySkrotu.numerIkony,
        parametrySkrotu.klawiszSkrotu);
    AfxMessageBox(temp);
}
}

```

3. Po uruchomieniu aplikacji możemy kliknąć nowy przycisk. Powinniśmy wówczas zobaczyć opis skrótu jak na rysunku 4.2.

Rysunek 4.2.

*Odczytane z pliku
parametry skrótu*

Umieszczenie skrótu na pulpicie

Aby umieścić skrót na pulpicie, wystarczy połączyć wiedzę z dwóch pierwszych projektów w rozdziale. Listing 4.7 pokazuje, jak to zrobić. Zupełnie analogicznie wyglądałoby umieszczenie skrótu np. w menu *Start*.

Listing 4.7. *Wykorzystujemy funkcję TworzSkrot, wskazując ścieżkę pliku skonstruowaną za pomocą funkcji Katalog_Pulpit*

```

void CPlikSkrotuDlg::TworzSkrotNaPulpicie(LPCTSTR sciezkaLinku, CParametrySkrotu
    ↳parametrySkrotu)
{
    CString temp;
    temp.Format(L"%s\\%s", Katalog_Pulpit(), sciezkaLinku);
    TworzSkrot(temp, parametrySkrotu);
}

```

Operacje na plikach i katalogach (funkcje WinAPI)

Użytkownik ma do wyboru trzy sposoby, za pomocą których może wykonywać operacje na plikach. Po pierwsze, może wykorzystać standardowe funkcje C++ (ten sposób omówiono niżej). Po drugie, może użyć zbioru funkcji WinAPI (CopyFile, MoveFile, DeleteFile itp.). Te niestety zostały dodane do WinAPI dopiero od Windows 2000, co oczywiście ogranicza przenośność korzystających z nich aplikacji. I po trzecie, użytkownik może użyć funkcji powłoki o nazwie SHFileOperation, która pozwala między innymi na operacje na grupach plików, całych katalogach, czy na przeniesieniu pliku do kosza. Ten ostatni sposób zostanie omówiony w następnych projektach. Wybór między pierwszym i drugim sposobem nie jest rozłączny; nie wszystkie operacje da się łatwo wykonać za pomocą funkcji C++. Nie ma na przykład gotowej funkcji pozwalającej na kopiowanie pliku. Do tego konieczne trzeba użyć funkcji WinAPI, np.

```
CopyFile(L"D:\\TMP\\Log.txt",L"D:\\TMP\\Log.bak",FALSE)
```

lub bardziej złożonej konstrukcji:

```
if (!CopyFile(L"D:\\TMP\\Log.txt",L"D:\\TMP\\Log.bak",FALSE))
    :MessageBox(NULL,L"Operacja kopiowania nie powiodła się!",L"Błąd ",MB_OK);
else
    :MessageBox(NULL,L"Kopiowanie zakończone",L"Informacja",MB_OK);
```

Jak łatwo się domyślić, pierwsze dwa argumenty wskazują nazwę pliku źródłowego i nową nazwę pliku. Natomiast trzeci argument to wartość logiczna określająca, czy możliwe jest nadpisywanie istniejącego pliku. Funkcja ta pozwala kopiować także katalogi razem z zawartością i podkatalogami.

Istnieje również funkcja CopyFileEx, pozwalająca na śledzenie postępu kopiowania pliku, który można np. pokazać na pasku postępu.

Podobnie działa funkcja MoveFile (także z WinAPI), przenosząca plik (zmieniająca jego położenie w tablicy alokacji plików):

```
MoveFile(L"D:\\TMP\\Log.txt",L"D:\\TMP\\Log_nowy.txt");
```

Funkcja MoveFileWithProgress pozwala na śledzenie postępu przenoszenia pliku, a także na ustalenie sposobu przenoszenia (np. opóźnienie do momentu ponownego uruchamiania). Ta ostatnia możliwość dostępna jest także w funkcji MoveFileEx.

Aby usunąć plik, można skorzystać z funkcji DeleteFile:

```
DeleteFile(L"D:\\TMP\\Log.txt");
```

Podobnie wygląda sprawa z katalogami. Do tworzenia katalogu można użyć funkcji C++ mkdir lub funkcji WinAPI CreateDirectory. Ta ostatnia dołączona została jednak dopiero w Windows 2000. Do zmiany bieżącego katalogu można użyć funkcji chdir, natomiast do usuwania pustego katalogu — rmdir lub wspomnianej już funkcji DeleteFile. Funkcje te są zadeklarowane w nagłówku *dir.h* i „od zawsze” należą do standardu C++. Nie należy się jednak obawiać używania ich w 32-bitowych wersjach Windows, gdyż obecnie są one po prostu „nakładkami” na analogiczne funkcje WinAPI. Do pobrania ścieżki bieżącego katalogu można użyć funkcji GetCurrentDirectory.

Operacje na plikach i katalogach (funkcje powłoki)

W poprzednim projekcie użyliśmy niskopoziomowych funkcji interfejsu programistycznego Windows (WinAPI) `CopyFile`, `MoveFile` czy `DeleteFile` do wykonywania podstawowych operacji na plikach. Chciałbym jednak zwrócić uwagę Czytelnika na inny sposób wykonania tych operacji, który może wydawać się z początku nieco bardziej skomplikowany, ale za to daje dodatkowe korzyści i przy wykonywaniu bardziej złożonych operacji okazuje się o wiele prostszy niż korzystanie z funkcji niskopoziomowych. Użyjemy do tego funkcji WinAPI `SHFileOperation` z biblioteki `shell32.dll`. Jedną z ich zalet jest to, że dostępne są już od Windows 95 i NT 4.0, czyli we wszystkich 32-bitowych wersjach Windows. Biblioteka ta wykorzystywana jest m.in. przez *Eksploratora Windows* i dlatego funkcje odwołują się do mechanizmów charakterystycznych dla eksploratora, m.in. kosza systemowego czy katalogów specjalnych. W odróżnieniu od poprzednio użytych funkcji niskopoziomowych funkcja `SHFileOperation` należy do warstwy powłoki (interfejsu graficznego) i dlatego jej działaniu towarzyszą okna żądające potwierdzenia chęci utworzenia katalogu, ostrzegające przed nadpisaniem pliku itp.

1. Tworzymy nowy projekt aplikacji MFC z oknem dialogowym o nazwie *OperacjeNaPlikach*.
2. W pliku nagłówkowym *OperacjeNaPlikachDlg.h* importujemy potrzebny moduł:

```
#include <shlwapi.h>
```

3. W tym samym pliku deklarujemy również funkcje składowe:

```
BOOL KopiowaniePliku(HWND uchwyty, LPCTSTR szZrodlo, LPCTSTR szCel);
BOOL PrzenoszeniePliku(HWND uchwyty, LPCTSTR szZrodlo, LPCTSTR szCel);
BOOL UsuwaniePliku(HWND uchwyty, LPCTSTR szZrodlo);
```

4. Przejdźmy do pliku źródłowego i zdefiniujmy funkcję pomocniczą *OperacjaNaPliku*, dzięki której korzystanie z `SHFileOperation` będzie łatwiejsze (listing 4.8).

Listing 4.8. Funkcja „prywatna” pozwalająca na uniknięcie powtarzania kodu

```
BOOL COperacjeNaPlikachDlg::OperacjaNaPliku(HWND uchwyty, LPCTSTR szZrodlo,
↳ LPCTSTR szCel, DWORD operacja, DWORD opcje)
{
    if(!PathFileExists(szZrodlo)) // Czy plik źródłowy istnieje?
    {
        AfxMessageBox(L"Nie odnaleziono pliku");
        return FALSE;
    }

    SHFILEOPSTRUCT parametryOperacji;
    parametryOperacji.hwnd = uchwyty;
    parametryOperacji.wFunc = operacja;

    if (szZrodlo != L"")
        parametryOperacji.pFrom = szZrodlo;
    else
        parametryOperacji.pFrom = NULL;

    if (szCel != L"")
        parametryOperacji.pTo = szCel;
```

```

else
{
    parametryOperacji.pTo = NULL;
    parametryOperacji.fFlags = opcje;
    parametryOperacji.hNameMappings = NULL;
    parametryOperacji.lpszProgressTitle = NULL;
}
return (SHFileOperation(&parametryOperacji) == 0);
}

```

- 5.** Wreszcie definiujemy zadeklarowany w pliku nagłówkowym zestaw metod (zadeklarowaliśmy je w nagłówku) wykonujących konkretne czynności na plikach (listing 4.9).

Listing 4.9. Zbiór funkcji „publicznych”

```

BOOL COperacjeNaPlikachDlg::KopiowaniePliku(HWND uchwyty, LPCTSTR szZrodlo,
↳LPCTSTR szCel)
{
    TCHAR lpBuffer[MAX_PATH] = {0};
    GetFullPathName(szZrodlo, MAX_PATH, lpBuffer, NULL);

    return OperacjaNaPliku(uchwyty, lpBuffer, szCel, FO_COPY, 0);
}

BOOL COperacjeNaPlikachDlg::PrzenoszeniePliku(HWND uchwyty, LPCTSTR szZrodlo,
↳LPCTSTR szCel)
{
    TCHAR lpBuffer[MAX_PATH] = {0};
    GetFullPathName(szZrodlo, MAX_PATH, lpBuffer, NULL);

    return OperacjaNaPliku(uchwyty, lpBuffer, szCel, FO_MOVE, 0);
}

BOOL COperacjeNaPlikachDlg::UsuwaniePliku(HWND uchwyty, LPCTSTR szZrodlo)
{
    TCHAR lpBuffer[MAX_PATH] = {0};
    GetFullPathName(szZrodlo, MAX_PATH, lpBuffer, NULL);

    return OperacjaNaPliku(uchwyty, lpBuffer, L"", FO_DELETE, 0);
}

```

- 6.** Listing 4.10 zawiera domyślną metodę zdarzeniową kliknięcia przycisku Button1, która testuje działanie powyższych funkcji.

Listing 4.10. Aby poniższy test zadziałał, musimy dysponować dyskiem d:. Można to oczywiście łatwo zmienić

```

void COperacjeNaPlikachDlg::OnBnClickedButton1()
{
    TCHAR path[MAX_PATH] = {0};
    GetModuleFileName(GetModuleHandle(NULL), path, MAX_PATH);
    KopiowaniePliku(m_hWnd, path, L"d:\\Kopia projektu.sln");
    PrzenoszeniePliku(m_hWnd, L"d:\\Kopia projektu.sln", L"d:\\Kopia pliku.xml");
    UsuwaniePliku(m_hWnd, L"d:\\Kopia pliku.xml");
}

```

Operacje na plikach i katalogach w Windows Vista (interfejs IFileOperation)

W systemie Windows Vista oddano do użytku interfejs IFileOperation, który zastępuje opisaną wcześniej strukturę SHFILEOPSTRUCT. Nie oznacza to jednak, iż nie możemy już korzystać z tej struktury w nowych wersjach Windows. Interfejs IFileOperation wydaje się jednak wygodniejszy w użyciu. Ułatwia śledzenie postępu wykonywanych operacji oraz zapewnia możliwość wykonywania wielu operacji jednocześnie, a także bardziej szczegółowo informuje o błędach. W celu użycia funkcji udostępnianych przez interfejs IFileOperation należy korzystać z obiektu IShellItem przy określeniu ścieżki do plików i katalogów. Dzięki temu można wykonywać operacje nie tylko na plikach i katalogach, ale również na takich obiektach, jak foldery wirtualne. Przykład wykorzystania omawianego interfejsu przedstawiają poniższe projekty.

1. Tworzymy nowy projekt aplikacji MFC z oknem dialogowym o nazwie *OperacjeNaPlikachIF*.
2. Na początku pliku *OperacjeNaPlikachIFDlg.cpp* umieszczamy trzy dyrektywy:


```
#include <shobjidl.h>
#include <shlobj.h>
#include <shlwapi.h>
```
3. Natomiast w pliku nagłówkowym deklarujemy prywatną funkcję *OperacjaNaPlikuIF* i definiujemy ją zgodnie z listingiem 4.11.

Listing 4.11. Funkcja wykonująca operacje na pliku (kopiowanie, przenoszenie, usuwanie) wykorzystująca interfejs IFileOperation

```
HRESULT COperacjeNaPlikachIFDlg::OperacjaNaPlikuIF(LPCTSTR szZrodlo, LPCTSTR szCel,
↳DWORD operacja, DWORD opcje)
{
    if(!PathFileExists(szZrodlo)) // Czy plik źródłowy istnieje?
    {
        AfxMessageBox(L"Nie odnaleziono pliku");
        return E_POINTER;
    }

    CT2W wszZrodlo(szZrodlo);
    CT2W wszCel(szCel);
    CString wszNowaNazwa = PathFindFileNameW(wszCel);
    PathRemoveFileSpec(wszCel);

    // Tworzenie nowej instancji interfejsu IFileOperation
    IFileOperation *iFo;
    HRESULT hr = CoCreateInstance(CLSID_FileOperation,
                                NULL,
                                CLSCTX_LOCAL_SERVER,
                                IID_PPV_ARGS(&iFo));

    if(!SUCCEEDED(hr))
        return hr;

    iFo->SetOperationFlags(opcje);

    // Tworzenie obiektów IShellItem
```

```

IShellItem *psiCel = NULL, *psiZrodlo = NULL;
SHCreateItemFromParsingName(wszZrodlo, NULL, IID_PPV_ARGS(&psiZrodlo));
if(wszCel != NULL)
    SHCreateItemFromParsingName(wszCel, NULL, IID_PPV_ARGS(&psiCel));

// Kopiowanie, przenoszenie czy usuwanie?
switch(operacja)
{
    case FO_COPY: iFo->CopyItem(psiZrodlo, psiCel, wszNowaNazwa, NULL); break;
    case FO_MOVE: iFo->MoveItem(psiZrodlo, psiCel, wszNowaNazwa, NULL); break;
    case FO_DELETE: iFo->DeleteItem(psiZrodlo, NULL); break;
}

// Potwierdzenie wykonania operacji
hr = iFo->PerformOperations();
if(!SUCCEEDED(hr))
    return hr;

psiZrodlo->Release();
if(psiCel != NULL)
    psiCel->Release();

// Zwolnienie interfejsu
iFo->Release();

return hr;
}

```

- 4.** Analogicznie jak w poprzednim projekcie deklarujemy i definiujemy publiczne metody odpowiedzialne za kopiowanie, przenoszenie i usuwanie plików (listing 4.12). Jednakże teraz zamiast zwracać wartość `BOOL`, zwracamy `HRESULT`.

Listing 4.12. Metody realizujące kopiowanie, przenoszenie i usuwanie plików

```

HRESULT COperacjeNaPlikachIFD1g::KopiowaniePliku(LPCTSTR szZrodlo, LPCTSTR szCel)
{
    TCHAR lpBuffer[MAX_PATH] = {0};
    GetFullPathName(szZrodlo, MAX_PATH, lpBuffer, NULL);

    return OperacjaNaPlikuIF(lpBuffer, szCel, FO_COPY, 0);
}

HRESULT COperacjeNaPlikachIFD1g::PrzenoszeniePliku(LPCTSTR szZrodlo, LPCTSTR szCel)
{
    TCHAR lpBuffer[MAX_PATH] = {0};
    GetFullPathName(szZrodlo, MAX_PATH, lpBuffer, NULL);

    return OperacjaNaPlikuIF(lpBuffer, szCel, FO_MOVE, 0);
}

HRESULT COperacjeNaPlikachIFD1g::UsuwaniePliku(LPCTSTR szZrodlo)
{
    TCHAR lpBuffer[MAX_PATH] = {0};
    GetFullPathName(szZrodlo, MAX_PATH, lpBuffer, NULL);

    return OperacjaNaPlikuIF(lpBuffer, NULL, FO_DELETE, 0);
}

```

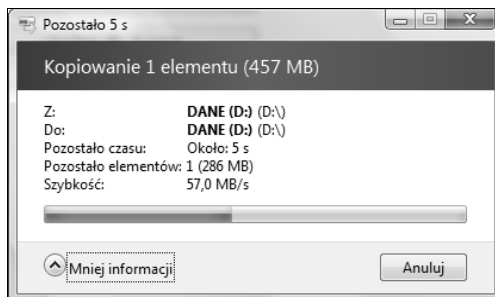
5. W podglądzie okna umieszczamy przycisk i tworzymy jego domyślną metodę zdarzeniową, w której umieszczamy wywołanie funkcji z listingu 4.13.

Listing 4.13. *Na potrzeby naszego przykładu tworzymy plik test.txt, który wykorzystujemy do testowania funkcji opartych na interfejsie IFileOperation*

```
CString sciezkaPliku = L"d:\\test.txt";
HANDLE hFile = CreateFileW(sciezkaPliku, GENERIC_READ | GENERIC_WRITE, 0, NULL,
CREATE_NEW, FILE_ATTRIBUTE_NORMAL, NULL);
CloseHandle(hFile);
KopiowaniePliku(sciezkaPliku, L"d:\\test kopia.txt");
PrzenoszeniePliku(L"d:\\test kopia.txt", L"d:\\kopia xml.xml");
UsuwaniePliku(L"d:\\kopia xml.xml");
```

Czytelnik powinien zauważyć, że w przypadku kopiowania większych plików pojawia się teraz okno dialogowe, charakterystyczne dla systemu Windows Vista, informujące o postępie kopiowania (rysunek 4.3). Jeśli korzystamy ze struktury SHFILEOPSTRUCT, to nie mamy dostępu do własności specyficznych dla Visty.

Rysunek 4.3.
*Kopiowanie elementu
za pomocą
IFileOperation*

Przy usuwaniu pliku (funkcja `UsuwaniePliku`) pojawi się okno dialogowe z prośbą o potwierdzenie operacji. Jeżeli nie jest ono pożądane, należy w ciele funkcji `UsuwaniePliku`, w ostatnim argumencie funkcji `OperacjaNaPlikuIF`, zamiast zera użyć stałej `FOF_NOCONFIRMATION` (listing 4.14). Poza bardzo szczególnymi sytuacjami nie jest to jednak rozwiązanie godne polecenia.

Listing 4.14. *Usuwanie pliku bez konieczności potwierdzenia*

```
HRESULT COperacjeNaPlikachIFD1g::UsuwaniePlikuBezPotwierdzenia(LPCTSTR szZrodlo)
{
    TCHAR lpBuffer[MAX_PATH] = {0};
    GetFullPathName(szZrodlo, MAX_PATH, lpBuffer, NULL);

    return OperacjaNaPlikuIF(lpBuffer, NULL, FO_DELETE, FOF_NOCONFIRMATION);
}
```

Jak usunąć plik, umieszczając go w koszu?

Listing 4.15 zawiera funkcję, która różni się od funkcji `UsuwaniePliku` z poprzedniego projektu jednym szczegółem. Użyta została opcja `FOF_ALLOWUNDO`, która nakazuje przeniesienie pliku do kosza zamiast usunięcia.

Listing 4.15. *Usuwanie pliku z wykorzystaniem mechanizmu powłoki kosza systemowego*

```
HRESULT COperacjeNaPlikachIFD1g::UsuwaniePlikuDoKosza(LPCTSTR szZrodlo)
{
    TCHAR lpBuffer[MAX_PATH] = {0};
    GetFullPathName(szZrodlo, MAX_PATH, lpBuffer, NULL);

    return OperacjaNaPlikuIF(lpBuffer, NULL, FO_DELETE, FOF_ALLOWUNDO);
}
```

Teraz przed skasowaniem pliku wyświetlone zostanie okno dialogowe z pytaniem o umieszczenie pliku w koszu. Tej samej stałej można użyć w metodzie `OperacjaNaPliku` w rozwiązaniu nie korzystającym z interfejsu `IFileOperation`.

Operacje na całym katalogu

Kopiowanie całego katalogu z podkatalogami jest również możliwe i równie łatwe jak kasowanie pliku. W przypadku funkcji WinAPI i funkcji C++, które poznaliśmy wcześniej, programowanie tej operacji jest możliwe, ale wszelkie informacje prezentowane w trakcie użytkownikowi wymagałyby sporej dodatkowej pracy. A gdy korzysta się z funkcji powłoki, wystarczy jedno polecenie. W listingu 4.16 zaprezentowane są funkcje dla Windows Vista, tj. korzystające z metody `OperacjaNaPlikuIF`, ale analogiczne polecenia można bez problemu przygotować dla wcześniejszej metody `OperacjaNaPliku`.

Listing 4.16. *Zestaw funkcji służących do kopiowania, przenoszenia i usuwania katalogów*

```
HRESULT COperacjeNaPlikachIFD1g::KopiowanieKatalogu(LPCTSTR szZrodlo, LPCTSTR szCel)
{
    return OperacjaNaPlikuIF(szZrodlo, szCel, FO_COPY, FOF_NOCONFIRMMKDIR);
}

HRESULT COperacjeNaPlikachIFD1g::PrzenoszenieKatalogu(LPCTSTR szZrodlo, LPCTSTR szCel)
{
    HRESULT wynik = OperacjaNaPlikuIF(szZrodlo, szCel, FO_MOVE, FOF_NOCONFIRMMKDIR);
    RemoveDirectory(szZrodlo);
    return wynik;
}

HRESULT COperacjeNaPlikachIFD1g::UsuwanieKatalogu(LPCTSTR szZrodlo)
{
    return UsuwaniePliku(szZrodlo);
}

HRESULT COperacjeNaPlikachIFD1g::UsuwanieKataloguDoKosza(LPCTSTR szZrodlo)
{
    return UsuwaniePlikuDoKosza(szZrodlo);
}
```

Aby utworzyć katalog bez dialogu potwierdzenia, należy użyć opcji `FOF_NOCONFIRMMKDIR`, a nie `FOF_NOCONFIRMATION`. Ważną opcją jest `FOF_FILESONLY`. Powoduje ona, że operacje są wykonywane jedynie na plikach pasujących do użytej maski. Wówczas nie zostaną utworzone podkatalogi.

W przypadku dwóch funkcji usuwających katalog utworzyliśmy tak naprawdę alias do funkcji usuwających pliki. Okazuje się, że działają one równie dobrze dla pojedynczych plików, jak i dla katalogów.

Argumentami wszystkich funkcji powinny być oczywiście ścieżki do katalogów, np.

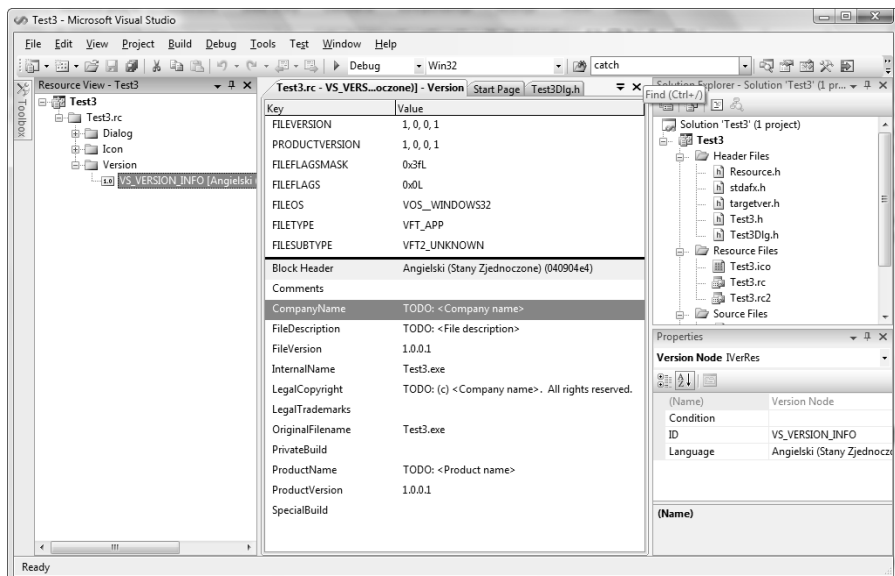
```
KopowanieKatalogu("d:\\", "d:\\Kopia projektu");
UsuwanieKataloguDokosa("d:\\Kopia projektu");
```

Jak wspomniałem wcześniej, analogiczne metody można przygotować, korzystając z funkcji z projektu opartego na metodzie *OperacjeNaPliku*.

Odczytywanie wersji pliku .exe i .dll

Pliki wykonywalne .exe oraz pliki bibliotek .dll mogą zawierać informacje o wersji, producencie, prawach autorskich itp.⁶ O ile zapisywanie tych informacji w Visual Studio jest proste (pozwalają na to ustawienia projektu), o tyle przy ich odczycie trzeba się trochę pomęczyć.

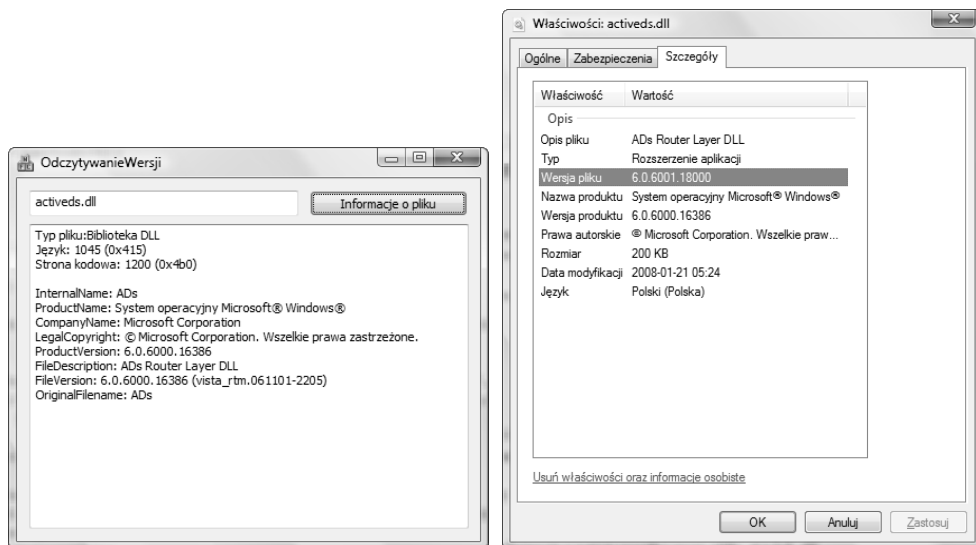
1. Tworzymy nowy projekt aplikacji MFC z oknem dialogowym o nazwie *OdczytywanieWersji*.
2. Klikając dwukrotnie plik *OdczytywanieWersji.rc* w podoknie *Solution Explorer*, otwieramy podokno *Resource View* — zasoby projektu. W gałęzi *Version* znajduje się pozycja *VS_VERSION_INFO [Angielski (Stany Zjednoczone)]*. Klikając ją dwukrotnie, otworzymy edytor (rysunek 4.4), który pozwala na zmianę jej wszystkich ustawień.

Rysunek 4.4. Edytor wersji umieszczanej w zasobach aplikacji

⁶ Windows pozwala na oglądanie tych informacji w oknie właściwości pliku, na zakładce *Wersja*.

3. Po powrocie do widoku projektowania umieszczamy na podglądzie formy dwa pola edycyjne oraz przycisk (rysunek 4.5). Z polami edycyjnymi należy związać zmienne `Edit1` i `Edit2`.

Rysunek 4.5. Informacje wyświetlane przez nasz program oraz w oknie właściwości Windows Vista

4. Własność `MultiLine` drugiego pola edycyjnego ustawiamy na `True`.
5. Definiujemy metodę `PobierzInformacjeOPliku` zgodnie z listingiem 4.17.

Listing 4.17. Funkcja odczytująca informacje o wersji ze wskazanego pliku `.exe` lub `.dll`

```
CString COdczytywanieWersjiDlg::PobierzInformacjeOPliku(LPCTSTR nazwaPliku)
{
    CString Wynik, temp;
    DWORD uchwyty, rozmiarBufora;
    UINT rozmiarWartosci;
    LPTSTR lpBufor;
    VS_FIXEDFILEINFO *pInformacjeOPliku;
    rozmiarBufora = GetFileVersionInfoSize(nazwaPliku, &uchwyty);

    if (!rozmiarBufora)
    {
        AfxMessageBox(L"Brak informacji o wersji pliku");
        return NULL;
    }
    lpBufor = (LPTSTR)malloc(rozmiarBufora);
    if (!lpBufor)
        return NULL;

    if (!GetFileVersionInfo(nazwaPliku, uchwyty, rozmiarBufora, lpBufor))
    {
        free(lpBufor);
        return NULL;
    }

    if (VerQueryValue(lpBufor, L"\\", (LPVOID *)&pInformacjeOPliku,
        ↳(PUINT)&rozmiarWartosci))
```

```

{
    CString typPliku;

    switch (pInformacjeOPliku->dwFileType)
    {
        case VFT_UNKNOWN: typPliku="Nieznany"; break;
        case VFT_APP: typPliku="Aplikacja"; break;
        case VFT_DLL: typPliku="Biblioteka DLL"; break;
        case VFT_STATIC_LIB: typPliku="Biblioteka ładowana statycznie"; break;
        case VFT_DRV:
            switch (pInformacjeOPliku->dwFileSubtype)
            {
                case VFT2_UNKNOWN: typPliku="Nieznany rodzaj sterownika"; break;
                case VFT2_DRV_COMM: typPliku="Sterownik komunikacyjny"; break;
                case VFT2_DRV_PRINTER: typPliku="Sterownik drukarki"; break;
                case VFT2_DRV_KEYBOARD: typPliku="Sterownik klawiatury"; break;
                case VFT2_DRV_LANGUAGE: typPliku="Sterownik języka"; break;
                case VFT2_DRV_DISPLAY: typPliku="Sterownik karty graficznej"; break;
                case VFT2_DRV_MOUSE: typPliku="Sterownik myszy"; break;
                case VFT2_DRV_NETWORK: typPliku="Sterownik karty sieciowej"; break;
                case VFT2_DRV_SYSTEM: typPliku="Sterownik systemowy"; break;
                case VFT2_DRV_INSTALLABLE: typPliku="Sterownik do instalacji"; break;
                case VFT2_DRV_SOUND: typPliku="Sterownik karty dźwiękowej"; break;
            }; break;
        case VFT_FONT:
            switch (pInformacjeOPliku->dwFileSubtype)
            {
                case VFT2_UNKNOWN: typPliku="Unknown Font"; break;
                case VFT2_FONT_RASTER: typPliku="Raster Font"; break;
                case VFT2_FONT_VECTOR: typPliku="Vector Font"; break;
                case VFT2_FONT_TRUETYPE: typPliku="Truetype Font"; break;
            } break;
        case VFT_VXD:
            typPliku.Format(L"Virtual Defice Identifier = %04x",
                ↪pInformacjeOPliku->dwFileSubtype); break;
    }
    Wynik.Append(L"Typ pliku:");
    Wynik.Append(typPliku);
    Wynik.Append(L"\r\n");
}
unsigned short jezyk, stronaKodowa;
if (VerQueryValue(lpBufor, L"\\VarFileInfo\\Translation", (LPVOID
↪*)&pInformacjeOPliku, (PUINT)&rozmiarWartosci))
{
    unsigned short* wartosc=(unsigned short*)pInformacjeOPliku;
    jezyk = *wartosc;
    stronaKodowa = *(wartosc+1);
}
else
{
    jezyk = 0;
    stronaKodowa = 0;
}
temp.Format(L"Język: %d (0x%x)\r\n", jezyk, jezyk);
Wynik.Append(temp);
temp.Format(L"Strona kodowa: %d (0x%x)\r\n\r\n", stronaKodowa, stronaKodowa);
Wynik.Append(temp);

```

```

const CString InfoStr[12]= {L"Comments", L"InternalName", L"ProductName",
    ↪L"CompanyName",
    L"LegalCopyright", L"ProductVersion", L"FileDescription", L"LegalTrademarks",
    ↪L"PrivateBuild",
    L"FileVersion", L"OriginalFilename", L"SpecialBuild"};

for(int i=0;i<12;i++)
{
    CString kategoria;
    kategoria.Format(L"\\StringFileInfo\\%04x%04x\\%s", jezyk, stronaKodowa,
    ↪InfoStr[i]);
    if (VerQueryValue(lpBufor, kategoria, (LPVOID *)&pInformacjeOPliku,
    ↪&rozmiarWartosci) != 0)
    {
        char* wartosc=(char*)pInformacjeOPliku;
        temp.Format(L"%s: %s\r\n", InfoStr[i], wartosc);
        Wynik.Append(temp);
    }
}
free(lpBufor);
return Wynik;
}

```

6. Tworzymy domyślną metodę zdarzeniową dla przycisku i umieszczamy w niej kod z listingu 4.18.

Listing 4.18. Wybór pliku i odczytywanie zapisanych w nim informacji. Kod znajdujący się w komentarzu pozwala przetestować działanie funkcji *PobierzInformacjeOPliku* na pliku bieżącej aplikacji

```

void COdczytywanieWersjiDlg::OnBnClickedButton1()
{
    //WCHAR szPath[MAX_PATH] = {0};
    //GetModuleFileNameW(NULL, szPath, MAX_PATH);
    //CString info;
    //info = PobierzInformacjeOPliku(szPath);
    //AfxMessageBox(info);

    CFileDialog fd(TRUE);
    if(fd.DoModal())
    {
        Edit1.SetWindowTextW(fd.GetFileName());
        Edit2.SetWindowTextW(PobierzInformacjeOPliku(fd.GetFileName()));
    }
    else
        AfxMessageBox(L"Nie wybrano pliku!");
}

```

Jak działa funkcja *PobierzInformacjeOPliku* (listing 4.17)? Zaczynamy od pobrania do bufora znaków zestawu informacji. Służą do tego funkcje *GetFileVersionInfoSize* oraz *GetFileVersionInfo*⁷. Pierwsza zwraca wielkość bufora, a druga sam bufor. Informacje z bufora można „rozkodować” za pomocą funkcji *VerQueryValue*. W zależności od podanego argumentu zwraca ona informacje o poszczególnych elementach opisu umieszczonego w pliku *.exe* lub pliku *.dll*. Możliwe wartości zostały

⁷ Obie dostępne we wszystkich 32-bitowych wersjach Windows.

wymienione w tabeli 4.1. Poza pierwszą pozycją w tabeli, która zwraca informacje niezależne od języka, i drugą, która zwraca informacje o samym języku i zestawie znaków, pozostałe identyfikatory budowane są zgodnie z szablonem, w którym do łańcucha `\StringFileInfo\` dodajemy „zlepione” kody szesnastkowe strony kodowej i zestawu znaków, a do nich łańcuch identyfikujący konkretną informację. Informację tę dołączamy do zwracanego przez `PobierzInformacjeOPliku` łańcucha `CString`. W przypadku ogólnych zastosowań byłoby zapewne wygodniej, aby nasza funkcja zamiast listy łańcuchów zwracała zdefiniowaną przez nas strukturę. Wówczas zamiast pętli po elementach tablicy `InfoStr` należałoby umieścić w niej serię przypisań wypełniających pola struktury. Wtedy jednak kod funkcji wydłużyłby się jeszcze bardziej i stałby się jeszcze mniej przejrzysty.

Tabela 4.1. Zakładamy, że język systemowy to polski (strona kodowa 1045, czyli w zapisie szesnastkowym 0415), a zestaw znaków to 1250 (szesnastkowo 04E5)

Drugi argument funkcji <code>VerQueryValue</code>	Zwracana informacja
<code>\</code>	Struktura <code>VS_FIXEDFILEINFO</code>
<code>\VarFileInfo\Translation</code>	Język i strona kodowa
<code>\StringFileInfo\041504E5\Comments</code>	Komentarz
<code>\StringFileInfo\041504E5\InternalName</code>	Nazwa wewnętrzna pliku
<code>\StringFileInfo\041504E5\ProductName</code>	Nazwa programu
<code>\StringFileInfo\041504E5\CompanyName</code>	Nazwa firmy
<code>\StringFileInfo\041504E5\LegalCopyright</code>	Informacje o prawie własności
<code>\StringFileInfo\041504E5\ProductVersion</code>	Wersja produktu
<code>\StringFileInfo\041504E5\FileDescription</code>	Opis pliku
<code>\StringFileInfo\041504E5\LegalTrademarks</code>	Znak towarowy
<code>\StringFileInfo\041504E5\PrivateBuild</code>	Plik utworzony do użytku prywatnego
<code>\StringFileInfo\041504E5\FileVersion</code>	Wersja pliku
<code>\StringFileInfo\041504E5\OriginalFilename</code>	Oryginalna nazwa pliku
<code>\StringFileInfo\041504E5\SpecialBuild</code>	Wersja o specjalnym przeznaczeniu

Ostatnia uwaga dotyczy wykorzystania znaków specjalnych `\r\n` zamiast samego `\n`. Taka sekwencja jest wymagana przez funkcję `SetWindowTextW`. W przeciwnym wypadku kontrolka `CEdit` wyświetli cały łańcuch w jednym wierszu.

Jak dodać nazwę dokumentu do listy ostatnio otwartych dokumentów w menu Start?

Windows umożliwia umieszczanie dokumentów otwieranych w edytorach w menu *Start*, w podmenu *Moje bieżące dokumenty* (taka nazwa obowiązuje przynajmniej w Windows XP /Dokumenty dla Visty⁸). Nic prostszego. Wystarczy użyć funkcji powłoki `SHAddToRecentDocs`^{9,10}, jej drugim argumentem jest ścieżka do pliku, który chcemy tam umieścić:

⁸ Nazwa zależy od konfiguracji stylu menu Start.

⁹ Dostępne od Windows 95 i NT 4.

```
SHAddToRecentDocs(SHARD_PATH, nazwa pliku dokumentu);
```

Funkcja ta jest zadeklarowana w nagłówku *shlobj.h*, dlatego należy go włączyć do kodu bieżącego projektu.

Odczytywanie informacji o dysku

Zajmiemy się teraz przygotowaniem komponentu, który będzie udostępniał zestaw szczegółowych informacji o dysku: od jego typu, poprzez nazwę systemu plików, po numer seryjny. W ostatecznej wersji komponent będzie miał postać graficzną — będzie prezentował ilość wolnego miejsca na pasku postępu oraz dodatkowe informacje na etykietach *Static*. Do odczytu parametrów dysku użyjemy oczywiście funkcji WinAPI.

Komponent przygotujemy w dwóch krokach, podobnie jak często robi się to w praktyce. Skupiając się na wykorzystywanych funkcjach WinAPI, napiszemy najpierw klasę pobierającą potrzebne informacje. Potem wykorzystamy ją w komponencie wizualnym.

Odczytywanie danych

Pierwszym krokiem będzie napisanie funkcji *PobierzInformacjeODysku*. Korzystając z funkcji WinAPI, będzie ona odczytywać parametry fizyczne dysku, jego wielkość oraz ilość wolnego miejsca. Jej pierwszym argumentem będzie litera dysku, a drugim wskaźnik do struktury, w której zapisana zostanie informacja o dysku. Ową strukturę, nazwijmy ją *DiskInfoStruct*, zdefiniujemy sami.

1. Tworzymy nowy projekt aplikacji MFC z oknem dialogowym o nazwie *DiskInfo*.
2. Dodajemy do niego plik nagłówkowy *InformacjeODysku.h* i plik źródłowy *InformacjeODysku.cpp*.
3. W pliku nagłówkowym umieszczamy (listing 4.19):
 - a) definicję struktury *DaneODysku*, do której będziemy zapisywali informacje o dysku;
 - b) definicję stałej określającej maksymalną długość niektórych łańcuchów w tej strukturze;
 - c) dyrektywy definiujące makra, które pomogą nam w prawidłowym zaokrągłaniu liczb;
 - d) i wreszcie deklarację funkcji *PobierzInformacjeODysku*.

¹⁰ Aby zaobserwować działanie tej funkcji, należy się upewnić, że funkcja przechowywania i wyświetlania listy niedawno otwieranych plików jest aktywna.

Listing 4.19. Zawartość pliku nagłówkowego *InformacjeODysku.h*

```
#pragma once

#define ROUND(x) ((x)>=0?(long)((x)+0.5):(long)((x)-0.5))
#define ROUND1(x) (ROUND(10*x)/10.0) //zaokrąglenie z częścią dziesiętną
#define ROUND2(x) (ROUND(100*x)/100.0) //zaokrąglenie z setnymi

#define DI_MAX_LENGTH 256

struct DaneODysku
{
    char literaDysku;
    BOOL czyDyskDostepny;

    int typDysku;
    TCHAR typDyskuOpis[DI_MAX_LENGTH];

    unsigned __int64 calkowitaPrzestrzen;
    unsigned __int64 wolnaPrzestrzen;
    unsigned __int64 zajetaPrzestrzen;

    double wolnaPrzestrzenUlamek;
    unsigned char wolnaPrzestrzenProcenty;

    TCHAR nazwaDysku[DI_MAX_LENGTH];
    ULONG numerSeryjnyDysku;
    TCHAR nazwaFAT[DI_MAX_LENGTH];
    ULONG maksymalnaDlugoscPlikuLubKatalogu;

    ULONG maksymalnaDlugoscSciezki;
};

BOOL PobierzInformacjeODysku(char literaDysku, DaneODysku& diskInfo);
```

4. Natomiast do pliku źródłowego *InformacjeODysku.cpp* dodajemy kod funkcji `PobierzInformacjeODysku` według listingu 4.20.

Listing 4.20. Pełny kod pliku nagłówkowego

```
#include "stdafx.h"

#include "InformacjeODysku.h"

BOOL PobierzInformacjeODysku(char literaDysku, DaneODysku &diskInfo)
{
    diskInfo.literaDysku = toupper(literaDysku);

    //Ustalanie wstępnych wartości
    diskInfo.czyDyskDostepny = TRUE;

    diskInfo.typDysku = 0;
    wcscpy_s(diskInfo.typDyskuOpis,L "");
    diskInfo.calkowitaPrzestrzen = 0;
    diskInfo.wolnaPrzestrzen = 0;
    diskInfo.zajetaPrzestrzen = 0;
    diskInfo.wolnaPrzestrzenUlamek = 0;
```

```
diskInfo.wolnaPrzestrzenProcenty = 0;
wcscopy_s(diskInfo.nazwaDysku,L "");
diskInfo.numerSeryjnyDysku = 0;
wcscopy_s(diskInfo.nazwaFAT,L "");
diskInfo.maksymalnaDlugoscPlikuLubKatalogu = 0;
diskInfo.maksymalnaDlugoscSieczki = 0;

//Ścieżka katalogu głównego na dysku
TCHAR katalogGłównyDysku[4];
katalogGłównyDysku[0]=diskInfo.literaDysku;
katalogGłównyDysku[1]='\\0';
wcscat_s(katalogGłównyDysku,L":\\");

//Typ napędu (drive type)
diskInfo.typDysku = GetDriveType(katalogGłównyDysku);
switch(diskInfo.typDysku)
{
    case 0:
        wcscopy_s(diskInfo.typDyskuOpis,L"Napęd nie istnieje");
        diskInfo.czyDyskDostepny = FALSE;
        break;
    case 1:
        wcscopy_s(diskInfo.typDyskuOpis,L"Dysk nie jest sformatowany");
        diskInfo.czyDyskDostepny = FALSE;
        break;
    case DRIVE_REMOVABLE: wcscopy_s(diskInfo.typDyskuOpis,L"Dysk wymienny");
break;
    case DRIVE_FIXED: wcscopy_s(diskInfo.typDyskuOpis,L"Dysk lokalny"); break;
    case DRIVE_REMOTE: wcscopy_s(diskInfo.typDyskuOpis,L"Dysk sieciowy"); break;
    case DRIVE_CDROM: wcscopy_s(diskInfo.typDyskuOpis,L"Płyta CDROM"); break;
    case DRIVE_RAMDISK: wcscopy_s(diskInfo.typDyskuOpis,L"RAM Drive"); break;
    default: wcscopy_s(diskInfo.typDyskuOpis,L"Typ dysku nierozpoznany"); break;
}

//Jeżeli dysk niedostępny, to kończymy
if (!diskInfo.czyDyskDostepny) return FALSE;

//Ilość wolnego miejsca na dysku (disk free space)
//Typy argumentów niezgodne z Win32 SDK
BOOL Wynik = ::GetDiskFreeSpaceEx(
    katalogGłównyDysku,
    NULL,
    (ULARGE_INTEGER*)&(diskInfo.calkowitaPrzestrzen),
    (ULARGE_INTEGER*)&(diskInfo.wolnaPrzestrzen));

diskInfo.zajetaPrzestrzen = diskInfo.calkowitaPrzestrzen -
diskInfo.wolnaPrzestrzen;

if (Wynik && (diskInfo.calkowitaPrzestrzen != 0))
{
    diskInfo.wolnaPrzestrzenUłamek = diskInfo.wolnaPrzestrzen/
(double)diskInfo.calkowitaPrzestrzen;
    diskInfo.wolnaPrzestrzenProcenty = (unsigned char)ROUND(100 *
diskInfo.wolnaPrzestrzenUłamek);
}
else
{

```

```

        diskInfo.wolnaPrzestrzenUlamek = 0;
        diskInfo.wolnaPrzestrzenProcenty = 0;
        diskInfo.czyDyskDostepny = FALSE;
        return FALSE;
    }

    //Nazwa dysku, typ FAT, numer seryjny (GetVolumeInformation)
    unsigned long wlasnoscSystemuPlikow;

    Wynik = GetVolumeInformation(katalogGlownyDysku,
        diskInfo.nazwaDysku,
        DI_MAX_LENGTH,
        &(diskInfo.numerSeryjnyDysku),
        &(diskInfo.maksymalnaDlugoscPlikuLubKatalogu),
        &(wlasnoscSystemuPlikow),
        diskInfo.nazwaFAT,
        DI_MAX_LENGTH);

    diskInfo.maksymalnaDlugoscSciezki = MAX_PATH;

    return Wynik;
}

```

- 5.** Korzystanie z funkcji tego typu jest dość naturalne dla osób posługujących się na co dzień WinAPI. Osoby programujące w C++ zapewne chętniej widziałyby klasę, która w konstruktorze pobierałaby literę dysku i po utworzeniu udostępniała informacje o dysku. Bez problemu możemy przekształcić powyższą strukturę w taką klasę, choć kosztem tego, że wszystkie jej pola są publiczne. Wystarczy do pliku nagłówkowego dodać definicję klasy InformacjeODysku widoczną na listingu 4.21. Możliwie bardziej elegancko byłoby uczynić DaneODysku polem nowej klasy, a nie jej klasą bazową, ale na dłuższą metę rozwiązanie takie jest mniej wygodne.

Listing 4.21. Dodajemy konstruktor inicjujący klasę udostępniającą informacje o dysku

```

class InformacjeODysku : public DaneODysku
{
public:
    InformacjeODysku(char literaDysku='C')
    {
        this->literaDysku=literaDysku;
        PobierzInformacjeODysku(this->literaDysku,*this);
    }
};

```

Omówię po kolei użyte w funkcji PobierzInformacjeODysku funkcje WinAPI:

GetDriveType¹¹ — zwracana przez nią wartość to liczba naturalna określająca typ napędu. Zdefiniowane stałe kodujące poszczególne typy napędów są wymienione i opisane w instrukcji switch, następującej po wywołaniu tej funkcji. Nierozpoznawane

¹¹ Dostępna w Windows 95/98/Me oraz NT/2000/XP.

pozostawiamy typy stacji dyskiety (3.5" lub 5.25")¹². Jedynym argumentem funkcji jest wskaźnik do łańcucha zawierającego ścieżkę do katalogu głównego dysku w badanym napędzie.

GetDiskFreeSpaceEx — funkcja dostępna od wersji systemu Windows 95 OSR2¹³, a więc od wersji, która pozwalała na obsługę dysków większych niż 2 GB¹⁴. Wcześniejsza wersja funkcji GetDiskFreeSpace zwraca niepoprawne wartości dla tak dużych dysków. Pierwszym argumentem, podobnie jak w poprzedniej funkcji i w większości funkcji związanych z dyskami, jest wskaźnik do łańcucha zawierającego ścieżkę katalogu głównego dysku. W kolejnych trzech podawane są wskaźniki do typu `ULARGE_INTEGER`, w których zapisana zostanie ilość wolnego miejsca dostępnego dla aplikacji wywołującej funkcję, całkowita ilość bajtów dostępna na dysku i całkowita ilość wolnych bajtów. Typ `ULARGE_INTEGER` jest zdefiniowany w WinAPI jako unia, która w zależności od używanego kompilatora może być parą dwóch liczb 32-bitowych lub jedną liczbą 64-bitową. Visual Studio zawiera typ `unsigned __int64`, który wykorzystujemy do przechowania zwracanych przez GetDiskFreeSpaceEx wartości, a więc dotyczy nas druga opcja unii. Konieczne jest jednak rzutowanie wskaźników z `unsigned __int64` na `ULARGE_INTEGER` przy wywoływaniu funkcji.

GetVolumeInformation¹⁵ to funkcja zwracająca informacje o systemie plików na dysku, tj. nazwę dysku, numer seryjny, maksymalną długość nazwy katalogu lub pliku, typ FAT, informacje o kompresji itp. Dane pobieramy bezpośrednio do elementów struktury `DaneODysku`.

Stała `MAX_PATH` przechowuje maksymalną długość ścieżki do pliku łącznie z jego nazwą z rozszerzeniem. Zapisujemy tę wartość w polu `maksymalnaDlugoscSciezki` struktury. Jest ona własnością systemu, a nie dysku, jest więc identyczna dla każdego dysku.

Testy

Najprostszy sposób przetestowania powyższej funkcji `PobierzInformacjeODysku` (ewentualnie klasy `InformacjeODysku`) polega na umieszczeniu w oknie przycisku, z którego wywołujemy funkcję widoczną na listingu 4.22.

Listing 4.22. Funkcja wyświetlająca informacje o dysku

```
void WyswietlInformacje(char literaDysku)
{
    InformacjeODysku informacjeODysku(literaDysku);
    if(!informacjeODysku.czyDyskDostepny)
```

¹² Można je oczywiście, nieco nieelegancko, rozpoznać, korzystając z objętości dyskietki.

¹³ W takiej postaci program nie będzie działał w „czystym” Windows 95. Można temu zaradzić, sprawdzając wersję systemu za pomocą `GetVersionEx` i w tym systemie wywołując starszą wersję funkcji — system i tak nie obsługuje większych dysków.

¹⁴ Łatwo sprawdzić, że 2 giga = 2 • 1024 mega = 2 • 1024 • 1024 kilo = 2 • 1024 • 1024 • 1024 = 2147483648; to więcej niż zakres 32-bitowej liczby całkowitej `long` (ze znakiem). Konieczne więc jest użycie liczb 64-bitowych typu `__int64`. I tu należy uważać, żeby przypadkowo nie przeprowadzić konwersji na liczby 32-bitowe przez przypisywanie lub operacje na zmiennych.

¹⁵ Dostępna w Windows 95/98/Me oraz NT/2000/XP.

```

    {
        MessageBox(NULL,L"Dysk nie jest dostępny",L"Ostrzeżenie",MB_ICONWARNING);
        return;
    }
    CString komunikat;
    komunikat.Format(L"Informacje o dysku\nNazwa: %s\nTyp dysku: %s\nTyp FAT:
    ↪ %s\nWielkość dysku: %.2f GB\nIlość wolnego miejsca: %.0f %%",
        informacjeODysku.nazwaDysku,
        informacjeODysku.typDyskuOpis,
        informacjeODysku.nazwaFAT,
        informacjeODysku.całkowitaPrzestrzen/1024.0/1024.0/1024.0,
        100*informacjeODysku.wolnaPrzestrzenUłamek
    );
    MessageBox(NULL,komunikat,L"Informacja o dysku",MB_OK);
}

```

Wyświetla ona okno z komunikatem zawierającym podstawowe informacje o dysku lub informacje, że dysk jest niedostępny, jeżeli podamy złą literę dysku¹⁶. Możemy jednak pójść o krok dalej — przygotujmy projekt okna z listą `CListBox` (rysunek 4.6) i wyświetlmy na niej informacje o wszystkich dostępnych w komputerze dyskach logicznych, zarówno lokalnych, jak i sieciowych.

1. Przechodzimy do widoku projektowania okna.
2. Na formie umieszczamy kontrolkę `CListBox`, z którą wiążemy zmienną `ListBox1`.
3. W metodzie `OnInitDialog` umieszczamy polecenia z listingu 4.23.

Listing 4.23. Sprawdzamy po prostu kolejno wszystkie litery od C: do Z:

```

BOOL CDiskInfoDlg::OnInitDialog()
{
    CDialog::OnInitDialog();

    // Set the icon for this dialog. The framework does this automatically
    // when the application's main window is not a dialog
    SetIcon(m_hIcon, TRUE);        // Set big icon
    SetIcon(m_hIcon, FALSE);       // Set small icon

    const int BwGB=1024*1024*1024; //ilość bajtów w GB

    for(char litera = 'c'; litera <= 'z'; litera++)
    {
        DaneODysku informacjeODysku;
        PobierzInformacjeODysku(litera, informacjeODysku);
        if (informacjeODysku.czyDyskDostepny)
        {
            double całkowitaPrzestrzenGB =
                ↪ROUND1((double)informacjeODysku.całkowitaPrzestrzen/BwGB);
            double wolnaPrzestrzenGB =
                ↪ROUND1((double)informacjeODysku.wolnaPrzestrzen/BwGB);

```

¹⁶ Jeżeli zamiast klasy chcemy użyć funkcji, należy usunąć pierwszą linię kodu, a zamiast niej wstawić:

```

DaneODysku informacjeODysku;
PobierzInformacjeODysku(literaDysku,informacjeODysku);

```

```

double zajetaPrzestrzenGB =
    ↳ROUND1((double)informacjeODysku.zajetaPrzestrzen/BwGB);

CString temp;

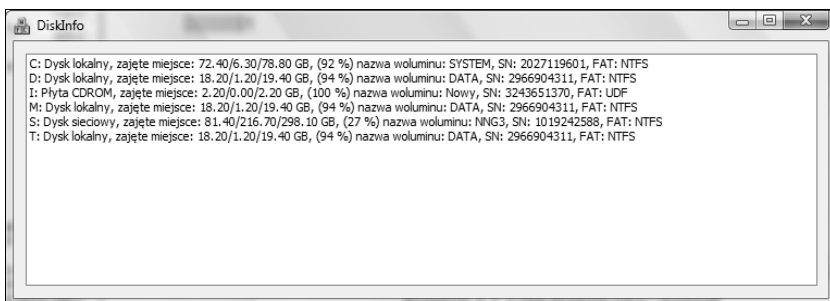
temp.AppendFormat(L"%c: %s, zajęte miejsce: %.21f/%.21f/%.21f GB, (%d %%)
    ↳nazwa woluminu: %s, SN: %I64d, FAT: %s",
        informacjeODysku.literaDysku, informacjeODysku.typDyskuOpis,
        zajetaPrzestrzenGB, wolnaPrzestrzenGB,
        całkowitaPrzestrzenGB, 100 - informacjeODysku.wolnaPrzestrzenProcenty,
        informacjeODysku.nazwaDysku, (unsigned __int64)informacjeODysku.
        ↳numerSeryjnyDysku,
        informacjeODysku.nazwaFAT);

listBox1.AddString(temp);
    }
}

return TRUE; // return TRUE unless you set the focus to a control
}

```

Rysunek 4.6.
Lista dysków
od C: wzwyż

Wskazówka

Jeżeli nie chcemy sprawdzać wszystkich dysków w pętli z literą dysku jako indeksem, możemy ograniczyć się do rzeczywiście obecnych dysków, korzystając z funkcji WinAPI `GetLogicalDriveStrings`¹⁷ (funkcja ta pojawi się w dalszej części rozdziału).

Kontrolka MFC

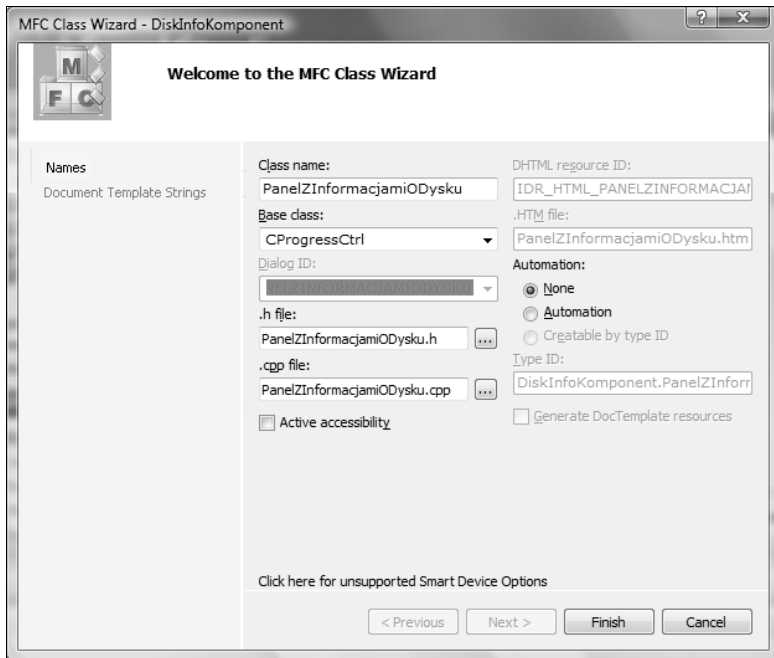
Przygotujemy teraz kontrolkę `CDiskInfoPanel`, która nie tylko będzie udostępniać informacje o dysku, ale również prezentować je w postaci paska postępu z towarzyszącymi mu napisami. Postępowanie to polegać będzie na zmodyfikowaniu kontrolki `CProgressCtrl` w taki sposób, aby oprócz paska postępu widoczne były jeszcze dwa opisy informujące o symbolu dysku, jego nazwie, nazwie systemu plików oraz ilości wolnego miejsca w gigabajtach.

1. Tworzymy nowy projekt aplikacji MFC z oknem dialogowym o nazwie *DiskInfoKomponent*.

¹⁷ Dostępna w Windows 95/98/Me oraz NT/2000/XP.

2. Natychmiast po utworzeniu plików projektu wybieramy z menu *Project* polecenie *Add Class....* Pojawi się okno dialogowe, w którym zaznaczamy pozycję *MFC Class* i klikamy *Add*. Pojawi się okno kreatora, które wypełniamy zgodnie ze wzorem z rysunku 4.7 i klikamy przycisk *Finish*.

Rysunek 4.7.
MFC Class Wizard dla
klasy *CDiskInfoPanel*

3. Do katalogu projektu kopiujemy pliki *InformacjeODysku.h* i *InformacjeODysku.cpp*, które przygotowaliśmy w poprzednim podrozdziale, i dodajemy je do projektu.
4. Przechodzimy do edycji pliku nagłówkowego *PanelZInformacjamiODysku.h* i modyfikujemy go zgodnie z listingiem 4.24.

Listing 4.24. Pełny kod pliku nagłówkowego klasy *PanelZInformacjamiODysku* z wyróżnieniem zmian, jakich dokonaliśmy względem klasy wygenerowanej przez kreator

```
#pragma once

#include "InformacjeODysku.h"

// PanelZInformacjamiODysku

class PanelZInformacjamiODysku : public CProgressCtrl
{
    DECLARE_DYNAMIC(PanelZInformacjamiODysku)

private:
    bool obiektIstnieje;
    char literaDysku; //litera dysku
    DaneODysku daneODysku; //struktura przechowująca informacje o dysku
    CString opisLewy, opisPrawy; //poła wykorzystywane do umieszczenia
    int pozycjaPaska; //informacji o dysku na pasku postępu
```

```

public:
    PanelZInformacjamiODysku(char LiteraDysku='c');
    virtual ~PanelZInformacjamiODysku();

    //publiczne metody i własności
    DaneODysku GetDaneODysku();
    char GetLiteraDysku();
    void SetLiteraDysku(char LiteraDysku);
    __declspec(property(get = GetDaneODysku)) DaneODysku Informacje;
    __declspec(property(get = GetLiteraDysku, put = SetLiteraDysku)) char LiteraDysku;

protected:
    DECLARE_MESSAGE_MAP()
};

```

5. Zagadkowe może wydawać się pole obiektIstnieje. Jest ono związane z faktem, iż nasz obiekt jest kontrolką, a zatem niektóre jego własności nie są dostępne przed utworzeniem go. Na przykład nie można zmienić pozycji paska postępu (metoda SetPos) w konstruktorze. Spowodowałoby to wyjątek. Pole to zainicjujemy wartością *false*, a przełączymy na *true* po załadowaniu kontrolki.
6. W pliku *PanelZInformacjamiODysku.cpp* definiujemy zadeklarowaną w nagłówku metodę SetLiteraDysku (niemal identyczną jak metoda z listingu 4.25) oraz dwie proste metody-akcesory.

Listing 4.25. Pełny kod pliku źródłowego z zaznaczonymi zmianami

```

// PanelZInformacjamiODysku.cpp : implementation file
//

#include "stdafx.h"
#include "DiskInfoKomponent.h"
#include "PanelZInformacjamiODysku.h"

// PanelZInformacjamiODysku

IMPLEMENT_DYNAMIC(PanelZInformacjamiODysku, CProgressCtrl)

PanelZInformacjamiODysku::PanelZInformacjamiODysku(char LiteraDysku)
    :obektIstnieje(false)
{
    SetLiteraDysku(LiteraDysku);
}

PanelZInformacjamiODysku::~PanelZInformacjamiODysku()
{
}

BEGIN_MESSAGE_MAP(PanelZInformacjamiODysku, CProgressCtrl)
END_MESSAGE_MAP()

void PanelZInformacjamiODysku::SetLiteraDysku(char LiteraDysku)
{
    literaDysku = LiteraDysku;
    PobierzInformacjeODysku(literaDysku, daneODysku);
}

```

```

const int BwGB=1024*1024*1024;

double calkowitaPrzestrzenGB = ROUND1(daneODysku.calkowitaPrzestrzen/BwGB);
double wolnaPrzestrzenGB = ROUND1(daneODysku.wolnaPrzestrzen/BwGB);
double zajetaPrzestrzenGB = ROUND1(daneODysku.zajetaPrzestrzen/BwGB);

opisLewy.Format(L" %c: %s (%s)", daneODysku.literaDysku, daneODysku.nazwaDysku,
↳daneODysku.nazwaFAT);
opisPrawy.Format(L"%2f/%2f/%2f (%d%) ", zajetaPrzestrzenGB,
↳wolnaPrzestrzenGB, calkowitaPrzestrzenGB, 100 -
↳daneODysku.wolnaPrzestrzenProcenty);
pozycjaPaska = 100 - daneODysku.wolnaPrzestrzenProcenty;

if (!daneODysku.czyDyskDostepny)
{
    opisLewy.Format(L"%c: Dysk niedostepny!",daneODysku.literaDysku);
    opisPrawy.Format(L"");
    pozycjaPaska = 100;
}

if(obiektIstnieje) this->SetPos(pozycjaPaska);
}

DaneODysku PanelZInformacjamiODysku::GetDaneODysku()
{
    return daneODysku;
}

char PanelZInformacjamiODysku::GetLiteraDysku()
{
    return literaDysku;
}

// PanelZInformacjamiODysku message handlers

```

7. Pole obiektIstnieje wykorzystaliśmy na końcu metody SetLiteraDysku. Jeżeli obiekt już powstał, np. gdy jawnie wywołał tę metodę użytkownik, aktualizowana jest pozycja paska postępu. W konstruktorze pozycja nie zostanie ustawiona. Musimy to zrobić po powstaniu obiektu. Wykorzystamy do tego pierwsze odświeżenie kontrolki, tj. pierwsze wywołanie metody związanej z otrzymaniem komunikatu WM_PAINT¹⁸. Będzie to o tyle wygodne, że w metodzie tej przygotujemy także dodatkowy opis umieszczony na kontrolce.

a) W pliku *PanelZInformacjamiODysku.cpp* do makr mapujących komunikaty dodajemy wywołanie makra wiążącego komunikat WM_PAINT z metodą OnPaint:

```

BEGIN_MESSAGE_MAP(PanelZInformacjamiODysku, CProgressCtrl)
    ON_WM_PAINT()
END_MESSAGE_MAP()

```

¹⁸ Użycie komunikatu WM_CREATE w systemach wcześniejszych niż Windows Vista może powodować kłopoty, dlatego staram się go unikać.

- b) W pliku nagłówkowym *PanelZInformacjamiODysku.h* umieszczamy deklarację chronionej metody *OnPaint*:

```
protected:
    void OnCreate();
```

- c) Definiujemy tę metodę w pliku źródłowym zgodnie ze wzorem z listingu 4.26.

Listing 4.26. *Metoda uruchamiana po utworzeniu kontrolki*

```
void PanelZInformacjamiODysku::OnPaint()
{
    //ustawianie pozycji paska przy pierwszym uruchamianiu
    if(!obiektIstnieje)
    {
        obiektIstnieje=true;
        this->SetPos(pozycjaPaska);
    }

    CClientDC dc(this); //device context for painting
    CRect rc, rcUpdate, rcProgressBar;
    CRgn rgn;

    GetUpdateRect(rcUpdate);

    CProgressCtrl::OnPaint();

    rgn.CreateRectRgn(rcUpdate.left, rcUpdate.top, rcUpdate.right, rcUpdate.bottom);
    dc.SelectClipRgn(&rgn);
    GetClientRect(rc);
    dc.SetBkMode(TRANSPARENT);
    dc.SelectClipRgn(NULL);
    dc.DrawText(opisLewy, -1, rc, DT_SINGLELINE | DT_VCENTER | DT_LEFT); // lewy
    ↪opis paska postępu
    dc.DrawText(opisPrawy, -1, rc, DT_SINGLELINE | DT_VCENTER | DT_RIGHT); // prawy
    ↪opis paska postępu

    dc.SelectClipRgn(NULL);
}
```

8. Kontrolka jest gotowa. Przejdźmy teraz do okna dialogowego, aby wykorzystać nowy komponent do prezentacji informacji o dyskach. Zaczniemy od usunięcia obecnych w oknie dwóch przycisków i etykiety.
9. Następnie w pliku *DiskInfoKomponentDlg.cpp* zadeklarujemy dostęp do plików komponentu, dodając dyrektywę:

```
#include "PanelZInformacjamiODysku.h"
```

10. Następnie w metodzie *OnInitDialog* utworzymy i umieścimy w oknie panel (listing 4.27). Po umieszczeniu paneli dostosowujemy wielkość okna, tak żeby wszystkie dyski były widoczne.

Listing 4.27. *Dynamiczne tworzenie kontrolki CDiskInfoPanel*

```
BOOL CDiskInfoKomponentDlg::OnInitDialog()
{
    CDialog::OnInitDialog();
```

```

// Set the icon for this dialog. The framework does this automatically
// when the application's main window is not a dialog
SetIcon(m_hIcon, TRUE); // Set big icon
SetIcon(m_hIcon, FALSE); // Set small icon

//przygotowanie paneli
const int przes = 10, wys = 30;
int iloscPaneli = 0;
CRect clientRect;
GetClientRect(clientRect);
PanelZInformacjamiODysku *panel;

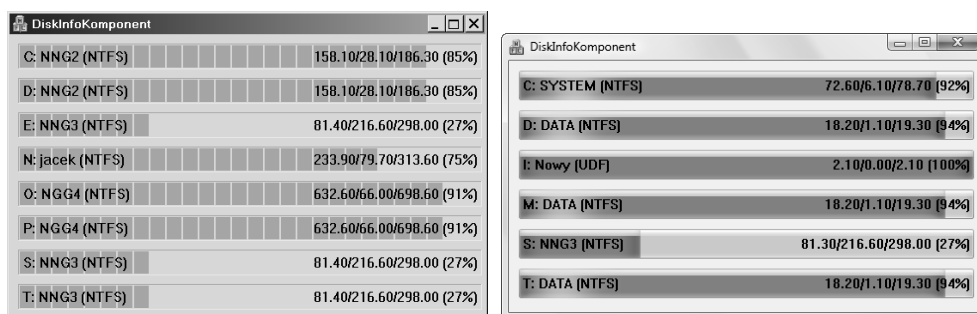
for(char litera = 'c'; litera <= 'z'; litera++)
{
    panel = new PanelZInformacjamiODysku(litera);
    if(panel->Informacje.czyDyskDostepny)
    {
        panel->Create(WS_CHILD | WS_VISIBLE, clientRect, this, iloscPaneli);
        panel->MoveWindow(przes, przes + iloscPaneli * (wys + przes),
            ↪clientRect.Width() - 2*przes, wys);
        iloscPaneli++;
    }
    else delete panel;
}

// Dopasowanie wysokości okna dialogowego do ilości paneli
int newHeight = (iloscPaneli+1) * (wys + przes);
SetWindowPos(NULL, clientRect.left, clientRect.bottom, clientRect.Width(),
    ↪newHeight, SWP_SHOWWINDOW);

return TRUE; // return TRUE unless you set the focus to a control
}

```

11. Kompilujemy projekt i uruchamiamy aplikację. Zobaczymy formę zapełnioną dynamicznie tworzonymi komponentami CDiskInfoPanel (rysunek 4.8).

Rysunek 4.8. Ostateczna postać aplikacji w Windows XP i Windows Vista

Stworzoną kontrolkę można osadzić na formie w sposób „statyczny”. W tym celu wystarczy przejść do widoku projektowania okna dialogowego projektu, do którego dołączone są pliki *InformacjeODysku.hl.cpp* oraz pliki kontrolki *PanelZInformacjamiODysku.hl.cpp*, i umieścić w tym oknie kontrolkę *CProgressCtrl*. Następnie należy związać z nią zmienną, której domyślny typ *CProgressCtrl* trzeba zmodyfikować na *PanelZInformacjamiODysku*.

Typ ten można zresztą zmienić już po utworzeniu w deklaracji zmiennej w pliku nagłówkowym okna dialogowego. Kontrolka udostępnia własność `LiteraDysku`, której można przypisać literę dowolnego dysku (ze względu na domyślny argument konstruktora domyślna litera to C).

Ikona w obszarze powiadamiania (zasobniku)

Powracamy na chwilę do funkcji powłoki, a dokładnie do jednej z nich, o nazwie `Shell_NotifyIcon`¹⁹. Pozwala ona na kontrolę ikon w obszarze powiadamiania (mowa o tym miejscu przy zegarze, które przy domyślnym ustawieniu pulpitu znajduje się z prawej strony paska zadań).

Funkcja `Shell_NotifyIcon`

Do obsługi ikon umieszczanych w obszarze powiadamiania służy funkcja powłoki `Shell_NotifyIcon`. Przyjmuje ona dwa argumenty, z których pierwszy może mieć wartości `NIM_ADD`, `NIM_MODIFY` lub `NIM_DELETE`, oznaczające odpowiednio: dodanie, zmianę i usunięcie ikony z obszaru powiadamiania. Drugi to wskaźnik do struktury typu `NOTIFYICONDATA` zawierającej informacje o ikonie.

Zacznijmy od umieszczenia ikony w zasobniku. Nie jest to zadanie trudne. Aby się o tym przekonać, możemy do projektu dodać przycisk i w jego metodzie zdarzeniowej umieścić wyróżnione w listingu polecenia. Klikając przycisk, dodamy do zasobnika ikonę aplikacji (tę, która używana jest w pasku zadań) z podpowiedzią o treści Podpowiedź.

1. Tworzymy nowy projekt aplikacji MFC z oknem dialogowym o nazwie *IkonaWZasobniku*.
2. Deklarujemy pole klasy `CIkonaWZasobniku`, w którym przechowywać będziemy informację o ikonie:

```
private:
    NOTIFYICONDATA informacjaOIkonie;
```

3. Następnie umieszczamy na oknie dialogowym przycisk. Klikając go dwukrotnie, tworzymy domyślną metodę zdarzeniową i umieszczamy w niej polecenia widoczne na listingu 4.28.

Listing 4.28. Najprostsze użycie funkcji `Shell_NotifyIcon`

```
void CIkonaWZasobnikuDlg::OnBnClickedButton1()
{
    informacjaOIkonie.cbSize = sizeof(informacjaOIkonie);
    informacjaOIkonie.hwnd = m_hwnd;
    wcscpy_s(informacjaOIkonie.szTip, L"Podpowiedź");
```

¹⁹ Dostępna we wszystkich 32-bitowych wersjach Windows, poza NT 3.x.

```

informacjeOIkonie.hIcon = LoadIcon(AfxGetInstanceHandle(),
↳ MAKEINTRESOURCE(IDR_MAINFRAME));
informacjeOIkonie.uID = 0;
informacjeOIkonie.uFlags = NIF_ICON | NIF_TIP;

Shell_NotifyIcon(NIM_ADD, &informacjeOIkonie);
}

```

4. Kładziemy na formie drugi przycisk i umieszczamy w nim polecenie usuwające ikonę z zasobnika (listing 4.29).

Listing 4.29. Usuwanie z zasobnika ikony identyfikowanej przez strukturę *informacjeOIkonie*

```

void CikonawZasobnikuDlg::OnBnClickedButton2()
{
    Shell_NotifyIcon(NIM_DELETE, &informacjeOIkonie);
}

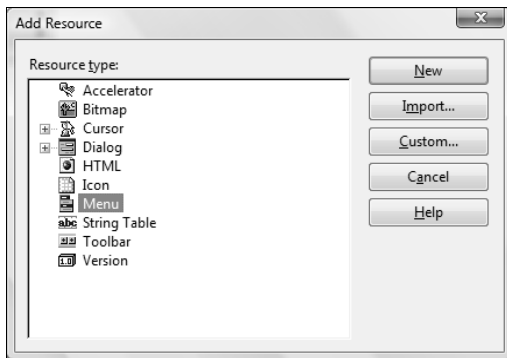
```

Menu kontekstowe ikony

Z ikoną mogą wiązać się pewne zdarzenia. W szczególności są to pojedyncze i podwójne kliknięcie lewym przyciskiem myszy czy kliknięcie prawym przyciskiem myszy. Konsekwencją tych zdarzeń jest przesłanie komunikatów do okna aplikacji²⁰. Z kliknięciem prawym przyciskiem myszy zazwyczaj związane jest rozwinięcie menu kontekstowego. Na kliknięcia lewym przyciskiem zareagujemy tylko komunikatami.

1. Zaczniemy od utworzenia menu kontekstowego (kontynuujemy rozbudowę poprzedniego projektu):
 - a) Przechodzimy do edytora zasobów (podokno *Resource View*).
 - b) Rozwijamy węzeł przy nazwie *IkonaWZasobniku*.
 - c) Klikamy prawym przyciskiem myszy nazwę *IkonaWZasobniku.rc* i z menu podręcznego wybieramy pozycję *Add Resource...*
 - d) Wybieramy menu (rysunek 4.9). Jego identyfikator powinien być równy *IDR_MENU1*.

Rysunek 4.9.
Dodajemy menu
do naszego projektu

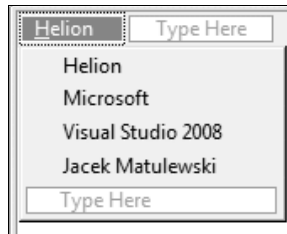

²⁰ Pełny opis obsługi komunikatów Windows zawarto w rozdziale 6.

e) Projektujemy menu według rysunku 4.10.

Rysunek 4.10.

Edytor menu
Visual Studio

2. Modyfikujemy metodę `OnBnClickedButton1` z listingu 4.28 zgodnie z listingiem 4.30.

Listing 4.30. Włączenie obsługi komunikatów do funkcji tworzącej ikonę w zasobniku

```
void CIkonawZasobnikuDlg::OnBnClickedButton1()
{
    informacjeOIkonie.cbSize = sizeof(informacjeOIkonie);
    informacjeOIkonie.hWnd = m_hWnd;
    wcscpy_s(informacjeOIkonie.szTip, L"Podpowiedź");
    informacjeOIkonie.hIcon = LoadIcon(AfxGetInstanceHandle(),
    ↪ MAKEINTRESOURCE(IDR_MAINFRAME));
    informacjeOIkonie.uID = 0;
    informacjeOIkonie.uFlags = NIF_TIP | NIF_ICON | NIF_MESSAGE;
    informacjeOIkonie.uVersion = NOTIFYICON_VERSION_4;
    informacjeOIkonie.uCallbackMessage = WM_USER + 1;

    Shell_NotifyIcon(NIM_ADD, &informacjeOIkonie);
}
```

3. Wiążemy metodę zdarzeniową `OnTrayClick` z identyfikatorem `WM_USER+1`, który jest używany przez system operacyjny do wysyłania powiadomień między ikoną w zasobniku a oknem o identyfikatorze `informacjeOIkonie.hWnd`.

```
BEGIN_MESSAGE_MAP(CIkonawZasobnikuDlg, CDialog)
    ON_WM_PAINT()
    ON_WM_QUERYDRAGICON()
    //}}AFX_MSG_MAP
    ON_BN_CLICKED(IDC_BUTTON1, &CIkonawZasobnikuDlg::OnBnClickedButton1)
    ON_BN_CLICKED(IDC_BUTTON2, &CIkonawZasobnikuDlg::OnBnClickedButton2)
    ON_MESSAGE(WM_USER + 1, &CIkonawZasobnikuDlg::OnTrayClick)
END_MESSAGE_MAP()
```

4. Dodajemy metodę `onTrayClick` i definiujemy ją według listingu 4.31.

Listing 4.31. Obsługa komunikatów wysyłanych przez ikonę w zasobniku

```
LRESULT CIkonawZasobnikuDlg::OnTrayClick(WPARAM wParam, LPARAM lParam)
{
    UINT uMsg = (UINT) lParam;
    switch (uMsg)
    {
        case WM_LBUTTONDOWN:
            AfxMessageBox(L"Dwukrotne kliknięcie");
            break;
    }
```

```

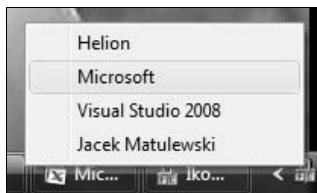
        case WM_LBUTTONDOWN:
            AfxMessageBox(L"Kliknięcie");
            break;
        case WM_RBUTTONDOWN:
            CPoint pt;
            CMenu trayMenu;
            GetCursorPos(&pt);
            trayMenu.LoadMenuW(MAKEINTRESOURCE(IDR_MENU1));
            trayMenu.GetSubMenu(0)->TrackPopupMenu(TPM_LEFTALIGN | TPM_RIGHTBUTTON,
            pt.x, pt.y, this);
            break;
    }
    return TRUE;
}

```

Jak wynika z kodu metody `OnTrayClick` z listingu 4.31, kliknięcia lewym przyciskiem myszy powodują wywołanie metod pokazujących komunikaty, natomiast naciśnięcie prawego klawisza myszy powoduje załadowanie menu z zasobów aplikacji i pokazanie go przy bieżącej pozycji myszy (rysunek 4.11).

Rysunek 4.11.

Przykładowe menu związane z ikoną aplikacji w zasobniku

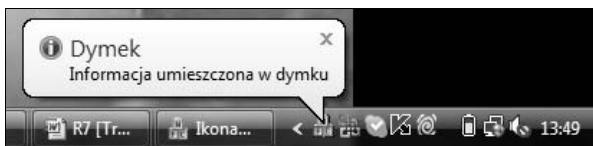

„Dymek”

W nowszych wersjach Windows z ikonami w obszarze powiadamiania związany może być „dymek” (ang. *balloon hint*; rysunek 4.12). Łatwo możemy go utworzyć, modyfikując funkcję z listingu 4.28. W tym celu:

Rysunek 4.12.

„Dymek” to forma powiadamiania o zdarzeniach wymagających uwagi Czytelnika. Zaletą „dymku” jest to, że nie przejmuje „focusu” bieżącej aplikacji

Dodajemy do naszej formy kolejny przycisk. Tworzymy jego domyślną metodę zdarzeniową i definiujemy zgodnie z listingiem 4.32.

Listing 4.32. Wywołanie „dymka” związanego z ikoną umieszczoną w zasobniku

```

void CIkonaWZasobnikuDlg::OnBnClickedButton3()
{
    informacje0Ikonie.cbSize = sizeof(informacje0Ikonie);
    informacje0Ikonie.hwnd = m_hwnd;
    wcscpy_s(informacje0Ikonie.szInfoTitle, L"Dymek");
}

```

```
wscpy_s(informacje0Ikonie.szInfo, L"Informacja umieszczona w dymku");
informacje0Ikonie.hIcon = LoadIcon(AfxGetInstanceHandle(),
↳MAKEINTRESOURCE(IDR_MAINFRAME));
informacje0Ikonie.dwInfoFlags = NIIF_INFO;
informacje0Ikonie.uID = 0;
informacje0Ikonie.uFlags = NIF_INFO | NIF_ICON;

Shell_NotifyIcon(NIM_MODIFY, &informacje0Ikonie);
}
```

Metoda jest tak napisana, że pokazuje dymek przy istniejącej ikonie. Jeżeli chcemy pokazać dymek, tworząc jednocześnie ikonę, wystarczy pierwszy argument funkcji `Shell_NotifyIcon` zmienić na `NIM_ADD`.

Multimedia (CD-Audio, MCI)

Od razu uprzedzam, że podrozdział poświęcony bibliotece MCI (ang. *Media Control Interface*), a więc podzbiorowi funkcji WinAPI służącemu do obsługi urządzeń multimedialnych, jest daleki od kompletności. Zaletą tej biblioteki jest to, że udostępnia funkcje, które pozwalają sterować wszystkimi urządzeniami multimedialnymi. W poniższych projektach skupimy naszą uwagę na obsłudze napędów CD/DVD, odtwarzaniu muzyki z płyt CD-Audio oraz kontroli poziomu głośności.

Aby wysunąć lub wsunąć tackę w napędzie CD lub DVD

Aby otworzyć lub zamknąć domyślny napęd CD-Audio, można użyć poleceń (zadeklarowane są w nagłówku `Mmsystem.h`):

```
mciSendString(L"set cdaudio door open wait", NULL, 0, 0);
mciSendString(L"set cdaudio door closed wait", NULL, 0, 0);
```

Ten prosty sposób nie pomoże nam jednak, gdy zechcemy wysunąć płytę z innego napędu niż domyślny (czyli tego z najniższą literą w symbolu dysku). Aby rozwiązać ten problem, przygotujemy funkcję `KontrolaTackiCD` oraz dwie funkcje: `OpenCD` i `CloseCD` (listing 4.33). Przygotujemy dla nich moduł plików *Multimedia.h*/*Multimedia.cpp*. Dwie ostatnie funkcje zadeklarujemy w pliku nagłówkowym. Skorzystamy z funkcji `mciSendCommand`²¹, która pozwala na przesyłanie do urządzeń multimedialnych poleceń sterujących ich działaniem. Tym razem będzie to polecenie `MCI_SET`, za pomocą którego można ustawiać niektóre ich parametry. W omawianym przypadku ustawienie będzie dotyczyło położenia tacki.

²¹ Funkcje `mciSendString` i `mciSendCommand` dostępne są we wszystkich 32-bitowych wersjach Windows.

Listing 4.33. Zawartość pliku *Multimedia.cpp*. Funkcje *OpenCD* i *CloseCD* należy zadeklarować w pliku nagłówkowym

```
#include "stdafx.h"
#include "mmsystem.h"
#pragma comment(lib, "Winmm.lib")

BOOL KontrolaTackiCD(LPCTSTR Drive, BOOL Operacja)
{
    BOOL Wynik = FALSE;

    MCI_OPEN_PARMS parametry;
    parametry.dwCallback = 0; //uchwyt okna, do którego mogłyby być wysyłane
    ↪ komunikaty powiadamiające o wysunięciu tacki
    parametry.lpstrDeviceType = L"CDAudio";
    parametry.lpstrElementName = Drive; //Symbol dysku w formacie X:

    //Inicjalizacja urządzenia
    mciSendCommand(0, MCI_OPEN, MCI_OPEN_ELEMENT | MCI_OPEN_TYPE, (long)&parametry);

    if (Operacja)
        //Otwieranie napędu CD-ROM
        Wynik = (mciSendCommand(parametry.wDeviceID, MCI_SET, MCI_SET_DOOR_OPEN, 0) == 0);
    else
        //Zamykanie napędu CD-ROM
        Wynik = (mciSendCommand(parametry.wDeviceID, MCI_SET, MCI_SET_DOOR_CLOSED, 0) == 0);

    //zwolnienie dostępu do urządzenia
    mciSendCommand(parametry.wDeviceID, MCI_CLOSE, MCI_NOTIFY, (long)&parametry);
    return Wynik;
}

BOOL OpenCD(LPCTSTR Drive)
{
    return KontrolaTackiCD(Drive, TRUE);
}

BOOL CloseCD(LPCTSTR Drive)
{
    return KontrolaTackiCD(Drive, FALSE);
}
```

Aby uczynić kod bardziej przejrzystym, w powyższych funkcjach pominęliśmy obsługę błędów. Gdybyśmy ją uwzględnili, polecenie np. otwarcia dostępu do urządzenia powinno wyglądać następująco:

```
MCIERROR mciBlad = mciSendCommand(0, MCI_OPEN, MCI_OPEN_ELEMENT | MCI_OPEN_TYPE,
    ↪ (long)&parametry);
if (mciBlad != 0)
{
    wchar_t opisBledu[MAXERRORLENGTH];
    mciGetErrorString(mciBlad, opisBledu, MAXERRORLENGTH);
    AfxMessageBox(opisBledu);
    return false;
}
```

gdzie `opisBledu` to tablica znaków o długości `MAXERRORLENGTH`, a `mciBlad` to zmienna typu `long`.

Użycie funkcji jest bardzo proste, np. `OpenCD(L"D:");`. Równie proste byłoby przygotowanie aplikacji konsolowej `eject` korzystającej z poniższej funkcji, a której zadaniem byłoby właśnie wysuwanie (a z parametrem `-t` wsuwanie) wskazanego napędu. Pozostawiam to Czytelnikowi jako „zadanie domowe”.

Wykrywanie wysunięcia płyty z napędu lub umieszczenia jej w napędzie CD lub DVD

Aby wykryć moment wysunięcia płyty z napędu lub umieszczenia jej w napędzie, konieczne jest wykorzystanie mechanizmu komunikatów Windows. Dlatego projekt ten umieszczony został w rozdziale 6.

Sprawdzanie stanu wybranego napędu CD-Audio

Kilka kolejnych projektów dotyczy obsługi napędów z płytą CD-Audio. Oznacza to tylko i wyłącznie kontrolę napędu, który umożliwia sterowanie odtwarzaniem muzyki z płyt CD-Audio. Są napędy, które nie pozwalają na taką kontrolę (np. napędy montowane w notebookach), lub takie, które umożliwiają ją tylko w pewnym stopniu. A nawet jeżeli napęd pozwala na taką kontrolę, ale napęd optyczny nie jest połączony odpowiednim przewodem z kartą muzyczną, możemy nic nie usłyszeć. Poza tym warto wiedzieć, że muzykę można odtwarzać także w inny sposób. Przykładem jest Windows Media Player, który odczytuje dane z płyty i odtwarza je, nie korzystając ze służących do tego funkcji napędów, ale za pośrednictwem urządzeń odtwarzania plików dźwiękowych (co obciąża nieco procesor, ale jest niezależne od napędu).

Pierwsza z tej serii to funkcja `StanCDAudio`, widoczna na listingu 4.34. Funkcja ta pozwala określić, w jakim stanie jest napęd CD, a dokładnie, czy zawiera płytę i czy jest ona właśnie odtwarzana (mowa o odtwarzaniu przez napęd, a nie np. przez Windows Media Player). Musimy ponownie wykorzystać funkcję `mciSendCommand`, która za cenę mniejszej wygody obsługuje wiele typów urządzeń multimedialnych. Tym razem użyjemy polecenia `MCI_STATUS` i związanej z nim struktury `MCI_STATUS_PARMS`. Jak zwykle należy pamiętać o otwarciu i zamknięciu dostępu do urządzenia (polecenia `MCI_OPEN` i `MCI_CLOSE`).

Listing 4.34. Funkcja sprawdzająca stan napędu CD. Należy ją umieścić w pliku *Multimedia.cpp* i zadeklarować w pliku nagłówkowym

```
unsigned long StanCDAudio(LPCTSTR Drive)
{
    MCI_OPEN_PARMS parametry;
    parametry.dwCallback = 0;
    parametry.lpstrDeviceType = L"CDAudio";
    parametry.lpstrElementName = Drive; //Litera dysku musi być np. "X:"
    mciSendCommand(0, MCI_OPEN, MCI_OPEN_ELEMENT | MCI_OPEN_TYPE, (long)&parametry);
```

```

MCI_STATUS_PARMS stan;
stan.dwItem = MCI_STATUS_MODE;
mciSendCommand(parametry.wDeviceID,MCI_STATUS,MCI_WAIT |
➔MCI_STATUS_ITEM,(long)&stan);
unsigned long wynik=stan.dwReturn; //stan MCI zaczyna się od 524

mciSendCommand(parametry.wDeviceID,MCI_CLOSE,MCI_NOTIFY,(long)&parametry);
return wynik;
}

```

Wartość zwracana przez tę funkcję świadczy o stanie napędu (są to liczby od 524 wzwyż). Listing 4.35 zawiera przykład jej użycia, a jednocześnie wymienia ważniejsze zwracane przez funkcję wartości (stałe zdefiniowane są w pliku *mmsystem.h*). Przed jej testowaniem proszę pamiętać o włożeniu płyty CD-Audio do napędu.

Listing 4.35. Przykład wykorzystania funkcji *StanCDAudio*

```

#include "mmsystem.h"

void CMCIDlg::OnBnClickedButton3()
{
    wchar_t katalogNaPlycie[MAX_PATH];
    edit1.GetWindowTextW(katalogNaPlycie,MAX_PATH);
    if(katalogNaPlycie != L"")
    {
        unsigned long wynik=StanCDAudio(katalogNaPlycie);
        switch (wynik)
        {
            case MCI_MODE_NOT_READY: MessageBox(L"Napęd nie jest gotowy (brak płyty
➔CD-Audio)"); break;
            case MCI_MODE_PAUSE: MessageBox(L"Odtwarzanie wstrzymane (pauza)"); break;
            case MCI_MODE_PLAY: MessageBox(L"Trwa odtwarzanie"); break;
            case MCI_MODE_STOP: MessageBox(L"Odtwarzanie zatrzymane (stop)"); break;
            case MCI_MODE_OPEN: MessageBox(L"Tacka jest wysunięta"); break;
            case MCI_MODE_RECORD: MessageBox(L"Trwa zapis na płytę"); break;
            case MCI_MODE_SEEK: MessageBox(L"Szukanie"); break;
            default:
                CString temp;
                temp.Format(L"Kod błędu: %lu (prawdopodobnie napęd nie jest dyskiem
➔optycznym)", wynik);
                MessageBox(temp);
                break;
        }
    }
}

```

Jak zbadać, czy w napędzie jest płyta CD-Audio

Funkcja *StanCDAudio* pozwala w zasadzie na sprawdzenie, czy mamy do czynienia z płytą CD-Audio. Test taki możemy też wykonać w nieco inny, bardziej skrupulatny sposób. Możemy mianowicie sprawdzić, czy na dysku są dostępne jakieś utwory (ścieżki

muzyczne). W tym celu przygotujemy funkcję pobierającą symbol napędu i zwracającą wartość logiczną odpowiadającą odnalezieniu płyty z muzyką. Działanie funkcji polega na wielostopniowym teście zaczynającym się od sprawdzenia typu napędu, jego stanu i wreszcie na odnalezieniu ścieżek muzycznych (listing 4.36).

Listing 4.36. *Jeżeli płyta zawiera ścieżki audio, uznajemy, że jest to płyta CD-Audio*

```
bool IsCDAudio(LPCTSTR Drive)
{
    MCI_OPEN_PARMS parametry;
    parametry.dwCallback = 0;
    parametry.lpstrDeviceType = L"CDAudio";
    parametry.lpstrElementName = Drive;
    MCIERROR mciBład = mciSendCommand(0, MCI_OPEN, MCI_OPEN_ELEMENT |
    ↪ MCI_OPEN_TYPE, (long)&parametry);
    if (mciBład != 0) return false;

    MCI_STATUS_PARMS stanNapędu;
    stanNapędu.dwCallback = 0;
    stanNapędu.dwItem = MCI_CDA_STATUS_TYPE_TRACK;
    stanNapędu.dwTrack = 1;
    mciBład=mciSendCommand(parametry.wDeviceID, MCI_STATUS, MCI_TRACK |
    ↪ MCI_STATUS_ITEM, (long)&stanNapędu);
    if (mciBład!=0) return false;

    bool wynik;
    switch (stanNapędu.dwReturn)
    {
        case MCI_CDA_TRACK_AUDIO: wynik = true; break;
        default: wynik = false; break;
    }

    mciSendCommand(parametry.wDeviceID, MCI_CLOSE, MCI_NOTIFY, (long)&parametry);
    return wynik;
}
```

Kontrola napędu CD-Audio

Przejdźmy do zasadniczej funkcji tego podrozdziału, która pozwoli nam rozpoczynać, wstrzymywać, wznowiać i zatrzymywać odtwarzanie płyt CD-Audio. Przypominam, że istnieją napędy, nawet te nowe, które nie wspierają sprzętowego odtwarzania płyt CD-Audio. Najczęściej je spotkać w notebookach.

Żeby uniknąć powtarzania kodu (przy wszystkich tych poleceniach należy otworzyć i zamknąć dostęp do urządzenia), przygotujemy funkcję `KontrolaCDAudio`, której nie będziemy udostępniać poza plikiem *Multimedia.cpp*, oraz zbiór czterech funkcji udostępnionych w pliku nagłówkowym, a które będą obsługiwać poszczególne czynności. Odpowiadają im cztery polecenia MCI, a więc: `MCI_PLAY`, `MCI_STOP`, `MCI_PAUSE` i `MCI_RESUME`. Listing 4.37 przedstawia wszystkie funkcje.

Listing 4.37. Funkcje pozwalające na odtwarzanie muzyki z płyt CD-Audio

```
bool KontrolaCDAudio(LPCTSTR Drive, ULONG Operacja)
{
    MCI_OPEN_PARMS parametry;
    parametry.dwCallback = 0;
    parametry.lpstrDeviceType = L"CDAudio";
    parametry.lpstrElementName = Drive; //Literą dysku musi być np. "X:"
    mciSendCommand(0, MCI_OPEN, MCI_OPEN_ELEMENT | MCI_OPEN_TYPE, (long)&parametry);

    bool wynik=(mciSendCommand(parametry.wDeviceID, Operacja, 0, 0) == 0);

    mciSendCommand(parametry.wDeviceID,MCI_CLOSE,MCI_NOTIFY,(long)&parametry);
    return wynik;
}

bool PlayCDAudio(LPCTSTR Drive)
{
    return KontrolaCDAudio(Drive, MCI_PLAY);
}

bool ResumeCDAudio(LPCTSTR Drive)
{
    return KontrolaCDAudio(Drive, MCI_RESUME);
}

bool PauseCDAudio(LPCTSTR Drive)
{
    if (StanCDAudio(Drive) != 525)
        return KontrolaCDAudio(Drive, MCI_PAUSE); //gdy odtwarzanie
    else
        return ResumeCDAudio(Drive); //gdy zatrzymany
}

bool StopCDAudio(LPCTSTR Drive)
{
    return KontrolaCDAudio(Drive, MCI_STOP);
}
```

Funkcja Pause jest na tyle sprytna, że sprawdza, czy odtwarzanie nie było wcześniej wstrzymane — jeżeli było, wznawia je za pomocą funkcji Resume. Korzysta w tym celu z funkcji StanCDAudio.

Wskazówka

Polecam uwadze Czytelnika program *CD-Audi*, który wykorzystuje i testuje zdefiniowane w tym podrozdziale funkcje. Dostępny jest w dołączonych do książki materiałach.

Multimedia (pliki dźwiękowe WAVE)

Asynchroniczne odtwarzanie pliku dźwiękowego

Kolejnym przykładem zastosowania biblioteki MCI jest odtwarzanie różnego typu plików audio i wideo. Jeżeli jednak chcemy odtworzyć pojedynczy plik `.wav`, należy wykorzystać prostszą w obsłudze funkcję WinAPI `PlaySound`²². Potrafi ona odtwarzać pliki synchronicznie i asynchronicznie. W pierwszym przypadku działanie funkcji zakończy się dopiero po zakończeniu odtwarzania, w drugim tuż po jego uruchomieniu, a dźwięk odtwarzany jest w osobnym wątku. Ponadto funkcja pozwala na wskazanie jednego ze zdefiniowanych dźwięków systemowych. W końcu to też są tylko pliki `.wav`, ale do ich identyfikacji użyć można nazw-aliasów ze schematów dźwiękowych.

Dwa przedstawione niżej polecenia odtwarzają asynchronicznie (modyfikator `SND_ASYNC`) pliki `.wav`. W pierwszym wskazujemy konkretny plik znajdujący się na dysku, w drugim korzystamy z aliasu, żeby usłyszeć dźwięk odtwarzany przy uruchomieniu systemu.

```
PlaySound(L"c:\\WINDOWS\\MEDIA\\Windows Logon Sound.wav", 0, SND_FILENAME | SND_ASYNC);  
PlaySound((LPCWSTR)SND_ALIAS_SYSTEMSTART, 0, SND_ALIAS_ID | SND_ASYNC);
```

Aby wszystko zadziało, należy zaimportować nagłówek `mmsystem.h`:

```
#include "mmsystem.h"  
#pragma comment(lib, "Winmm.lib")
```

Poza przełącznikami `SND_FILENAME` i `SND_ALIAS` do wskazania źródła dźwięku można użyć także `SND_RESOURCE`. Wówczas pierwszy argument musi zawierać identyfikator zasobu. Warto zwrócić uwagę także na modyfikator `SND_LOOP`, który spowoduje odtwarzanie dźwięku w pętli, aż do kolejnego wywołania funkcji `PlaySound` z pierwszym parametrem równym `NULL`, tj. `PlaySound(NULL, 0, 0)`.

Jak wykryć obecność karty dźwiękowej

Omówiliśmy już odtwarzanie płyt CD-Audio, plików `.wav`, ale może warto byłoby się upewnić, że w systemie w ogóle zainstalowana jest jakaś karta dźwiękowa. Możemy do tego celu użyć funkcji WinAPI `waveoutGetNumDevs` zwracającej liczbę zarejestrowanych urządzeń zdolnych do odtwarzania plików `.wav`. Jeżeli jest przynajmniej jedno, możemy być pewni co do obecności karty dźwiękowej. Oto przykład:

```
if (waveOutGetNumDevs == 0)  
    AfxMessageBox(L"Brak karty dźwiękowej!");  
else  
    AfxMessageBox(L"Karta dźwiękowa jest zainstalowana");
```

²² Dostępna we wszystkich 32-bitowych wersjach Windows.

Kontrola poziomu głośności odtwarzania plików dźwiękowych

Odtwarzanie plików dźwiękowych wiąże się z wykorzystaniem urządzenia, którego obecność badaliśmy w poprzednim projekcie. Urządzenie to wspomaga nie tylko odtwarzanie plików *.wav*, ale również plików *.mp3* oraz ścieżek dźwiękowych filmów *.avi*. Za pomocą funkcji WinAPI `waveoutSetVolume` możemy kontrolować poziom głośności dźwięku generowanego przez to urządzenie. Ze względu na to, że funkcja ta przyjmuje czterobajtową liczbę zawierającą poziom głośności lewego i prawego kanału, zdefiniujemy prostszą w użyciu funkcję rozdzielającą te argumenty (listing 4.38). To samo dotyczy odczytywania poziomu głośności, które jest możliwe dzięki funkcji `waveoutGetVolume`²³.

Listing 4.38. Funkcje ułatwiające kontrolę głośności kanału WAVE

```
void UstalPoziomGlosnoscWave(USHORT kanalLewy, USHORT kanalPrawy)
{
    ULONG glosnosc = (kanalLewy << 24) | (kanalPrawy << 8);
    waveOutSetVolume((HWAVEOUT)WAVE_MAPPER, glosnosc);
}

void CNapedOptycznyDlg::CzytajPoziomGlosnoscWave(USHORT &kanalLewy, USHORT &kanalPrawy)
{
    ULONG glosnosc;
    waveOutGetVolume((HWAVEOUT)WAVE_MAPPER, &glosnosc);
    kanalLewy = (USHORT)((glosnosc & 0xFFFF0000) >> 24);
    kanalPrawy = (USHORT)((glosnosc & 0x0000FFFF) >> 8);
}
```

Aby je przetestować:

1. Umieszczamy na formie dwa suwaki `CSliderControl`.
2. Wiążemy z nimi zmienne `slider1` i `slider2`.
3. Przechodzimy do metody `OnInitDialog()` i modyfikujemy ją według listingu 4.39.

Listing 4.39. Ustawienie własności suwaków

```
BOOL CPlikDzwikoweDlg::OnInitDialog()
{
    CDialog::OnInitDialog();

    // Set the icon for this dialog. The framework does this automatically
    // when the application's main window is not a dialog
    SetIcon(m_hIcon, TRUE); // Set big icon
    SetIcon(m_hIcon, FALSE); // Set small icon

    USHORT kanalLewy, kanalPrawy;
    CzytajPoziomGlosnoscWave(kanalLewy, kanalPrawy);
}
```

²³ Obie funkcje dostępne są we wszystkich 32-bitowych wersjach Windows.

```

slider1.SetRangeMin(0);
slider1.SetRangeMax(100);
slider1.SetTicFreq(15);
slider1.SetPos(kanałLewy);

slider2.SetRangeMin(0);
slider2.SetRangeMax(100);
slider2.SetTicFreq(15);
slider2.SetPos(kanałPrawy);

return TRUE; // return TRUE unless you set the focus to a control
}

```

4. Przechodzimy do edycji ich własności w celu zmiany pozycji *Notify Before Move* na *True*.

5. Do pierwszego suwaka dodajemy metodę zdarzeniową, związaną z komunikatem `NM_CUSTOMDRAW`, i umieszczamy w niej polecenie z listingu 4.40.

Listing 4.40. *Głośność w lewym i prawym kanale kontrolować będziemy suwakami*

```

void CPlikuDzwikoweDlg::OnNMCustdrawSlider1(NMHDR *pNMHDR, LRESULT *pResult)
{
    LPNMCUSTOMDRAW pNMCD = reinterpret_cast<LPNMCUSTOMDRAW>(pNMHDR);
    // TODO: Add your control notification handler code here
    *pResult = 0;

    UstalPoziomGlosnosciWave(slider1.GetPos(), slider2.GetPos());
}

```

6. Przechodzimy do sekcji mapowania komunikatów i dodajemy w niej polecenie wyróżnione na listingu 4.41, które wiąże drugi suwak z istniejącą metodą.

Listing 4.41. *Sekcja mapowania komunikatów*

```

BEGIN_MESSAGE_MAP(CPlikuDzwikoweDlg, CDialog)
    ON_WM_PAINT()
    ON_WM_QUERYDRAGICON()
    //}}AFX_MSG_MAP
    ON_BN_CLICKED(IDC_BUTTON1, &CPlikuDzwikoweDlg::OnBnClickedButton1)
    ON_BN_CLICKED(IDC_BUTTON2, &CPlikuDzwikoweDlg::OnBnClickedButton2)
    ON_NOTIFY(NM_CUSTOMDRAW, IDC_SLIDER1,
        &CPlikuDzwikoweDlg::OnNMCustdrawSlider1)
    ON_NOTIFY(NM_CUSTOMDRAW, IDC_SLIDER2,
        &CPlikuDzwikoweDlg::OnNMCustdrawSlider1)
END_MESSAGE_MAP()

```


Wskazówka

Zwykle zamiast ustalania głośności w lewym i prawym kanale udostępnia się użytkownikowi aplikacji komponenty kontrolujące głośność obu kanałów oraz balans. Przygotowanie ich pozostawiam Czytelnikowi, ale uprzedzam, że zadanie to wcale nie jest tak banalne, jak z pozoru może się wydawać.

Kontrola poziomu głośności CD-Audio

Powróćmy jeszcze na chwilę do odtwarzania płyt CD-Audio. Jak kontrolować głośność ich odtwarzania? Służą do tego funkcje `auxSetVolume` i `auxGetVolume`, z których korzysta się zupełnie analogicznie jak z funkcji `waveoutSetVolume` i `waveoutGetVolume` poznanych w poprzednim projekcie. Wzorem poprzedniego projektu przygotujemy ponownie dwie funkcje ułatwiające kontrolę głośności (listing 4.42), jednak tym razem zwracają one wartości informujące o powodzeniu operacji.

Listing 4.42. *Nie zawsze możliwa jest kontrola CD-Audio. Może się więc okazać, że poniższe funkcje nie przynoszą żadnych efektów*

```
bool UstalPoziomGlosnoscCDAudio(USHORT kanalLewy, USHORT kanalPrawy)
{
    ULONG glosnosc = (kanalLewy << 24) | (kanalPrawy << 8);
    return (auxSetVolume(AUX_MAPPER, glosnosc) == MMSYSERR_NOERROR);
}

bool CzytajPoziomGlosnoscCDAudio(USHORT &kanalLewy, USHORT &kanalPrawy)
{
    ULONG glosnosc;
    bool wynik = (auxGetVolume(AUX_MAPPER, &glosnosc) == MMSYSERR_NOERROR);
    kanalLewy = (USHORT)((glosnosc & 0xFFFF0000) >> 24);
    kanalPrawy = (USHORT)((glosnosc & 0x0000FFFF) >> 8);
    return wynik;
}
```

Łatwo się domyślić, że do kontroli głośności urządzenia MIDI służą analogiczne funkcje `midiSetVolume` i `midiGetVolume`.

Inne

Na koniec chciałbym przedstawić zbiór kilku projektów, które trudno zakwalifikować do jednej z omówionych już kategorii, a więc różne dziwne możliwości, nie zawsze całkiem praktyczne.

Pisanie i malowanie na pulpicie

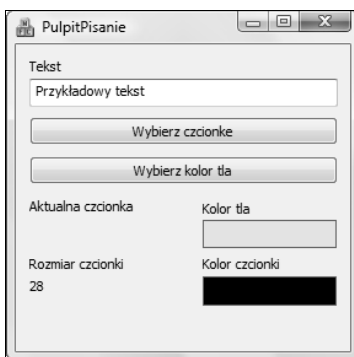
Oto ciekawostka. Znajdziemy okno związane z pulpitem, znajdziemy uchwyt do jego płótna (kontekst wyświetlania) i wykorzystamy go, żeby umieścić na pulpicie dowolny tekst, korzystając z metody `TextOut`. W tym celu:

1. Tworzymy nowy projekt o nazwie *PulpitPisanie*.
2. Formę aplikacji projektujemy według wzoru z rysunku 4.13, gdzie prostokąty pod etykietami koloru tła i koloru czcionki są kontrolkami *ActiveX Microsoft Forms Image 2.0*.

3. Z polem edycyjnym wiążemy zmienną `Edit1`, a z etykietami odpowiednio zmienne `Label1` i `Label2` (należy pamiętać o zmianie ich ID z `ID_STATIC` na np. `ID_STATIC10`). Kontrolkom *ActiveX* przypisujemy zmienne `Image1` i `Image2`.

Rysunek 4.13.

Widok projektowanej aplikacji

4. Do klasy `CPulpitPisanieDlg` dodajemy następujące pola:

```
private:
    LOGFONT lf;
    CHOOSECOLOR cc, textColor;
    CFont newFont;
    CFont *oldFont;
```

5. Klikamy dwukrotnie pierwszy przycisk i umieszczamy w nim polecenia wyróżnione na listingu 4.43.

Listing 4.43. Formatujemy czcionkę

```
void CPulpitPisanieDlg::OnBnClickedButton1()
{
    CFontDialog fontDialog;

    if(fontDialog.DoModal() != IDCANCEL)
    {
        fontDialog.GetCurrentFont(&lf);
        newFont.CreateFontIndirectW(&lf);
        Label1.SetWindowTextW(lf.lfFaceName);
        CString temp;
        temp.Format(L"%d", fontDialog.GetSize()/10);
        Label2.SetWindowTextW(temp);
        textColor.rgbResult = fontDialog.GetColor();
        Image2.put_BackColor(textColor.rgbResult);
    }
}
```

6. Tworzymy metodę zdarzeniową dla drugiego z przycisków, którą definiujemy zgodnie z listingiem 4.44.

Listing 4.44. Modyfikujemy kolor tła

```
void CPulpitPisanieDlg::OnBnClickedButton2()
{
    CColorDialog colorDialog;
    if(colorDialog.DoModal() != IDCANCEL)
```

```

    {
        cc = colorDialog.m_cc;
        Image1.put_BackColor(cc.rgbResult);
    }
}

```

7. Przechodzimy wreszcie do punktu kulminacyjnego i klikamy dwukrotnie w polu edycyjnym, tworząc w ten sposób domyślną metodę zdarzeniową, w której umieszczamy polecenia z listingu 4.45.

Listing 4.45. *Napis nie będzie trwał, gdyż w żaden sposób nie zadaliśmy o jego odświeżanie*

```

void CPulpitPisanieDlg::OnEnChangeEdit1()
{
    // TODO: If this is a RICHEDIT control, the control will not
    // send this notification unless you override the CDialog::OnInitDialog()
    // function and call CRichEditCtrl().SetEventMask()
    // with the ENM_CHANGE flag ORed into the mask.

    CClientDC dc(GetDesktopWindow());
    CString temp;

    oldFont = dc.SelectObject(&newFont);
    dc.SetBkColor(cc.rgbResult);
    dc.SetBkMode(OPAQUE);
    dc.SetTextColor(textColor.rgbResult);
    Edit1.GetWindowTextW(temp);
    dc.TextOut(200, 200, temp);
    dc.SelectObject(oldFont);
}

```

Po uruchomieniu programu możemy wybrać krój i kolor czcionki, kolor tła i wpisać dowolny tekst w polu edycyjnym. Tekst ten pojawi się równocześnie na pulpicie (rysunek 4.14). Czcionka i kolory napisu powinny być zgodne z wybranymi.

Rysunek 4.14.
Prosta aplikacja
służąca do pisania
w oknie pulpitu

Czy Windows mówi po polsku?

Dynamiczna lokalizacja programu polega na sprawdzeniu, jaki jest język zainstalowanej wersji Windows, i wyświetlaniu komunikatów w tym języku. Sprawa się upraszcza, jeżeli program operuje tylko dwoma językami: polskim, gdy mamy do czynienia z polską wersją systemu, i angielskim — w każdym innym przypadku. Listing 4.46 pokazuje, jak sprawdzić za pomocą funkcji `GetSystemDefaultLangID`²⁴, czy mamy do czynienia z polską wersją Windows.

Listing 4.46. Sprawdzamy domyślny język zainstalowanego systemu Windows

```
bool CzyJęzykPolski()
{
    return (GetSystemDefaultLangID() == 0x0415);
}
```

Jak zablokować uruchamiany automatycznie wygaszacz ekranu?

Taka możliwość przydaje się przy projektowaniu aplikacji, które po uruchomieniu dalej pracują samodzielnie (bez konieczności ich kontroli myszą lub klawiaturą), a wynik ich działania jest obserwowany przez użytkownika. Są to na przykład wszelkiego rodzaju odtwarzacze wideo.

1. Na formie umieszczamy kontrolkę `CheckBox`, z którą wiążemy zmienną `checkBox1`.
2. Klikamy ją dwukrotnie i w utworzonej w ten sposób domyślnej metodzie zdarzeniowej umieszczamy polecenia z listingu 4.47.

Listing 4.47. Blokujemy uruchamiany automatycznie przez system wygaszacz ekranu

```
void CBlokadaWygaszaczaEkranuDlg::OnBnClickedCheck1()
{
    int aktywny=checkBox1.GetCheck()?0:1;
    SystemParametersInfo(SPI_SETSCREENSAVEACTIVE,aktywny,NULL,0);
}
```

Swoją drogą warto przejrzeć dokumentację użytej w powyższym kodzie funkcji `SystemParametersInfo`²⁵. Pozwala ona nie tylko zablokować wygaszacz ekranu czy ustalić czas, po którym system go uruchomi, ale również zmodyfikować wiele innych ustawień powłoki systemu.

²⁴ Dostępna we wszystkich 32-bitowych wersjach Windows.

²⁵ Dostępna we wszystkich 32-bitowych wersjach Windows.

Zmiana tła pulpitu

Przykładem innej sztuczki, która jest możliwa dzięki zmianie ustawień systemu przeprowadzonej za pomocą funkcji `SystemParametersInfo`, jest zmiana tła pulpitu (czyli tzw. tapety).

```
SystemParametersInfo(SPI_SETDESKWALLPAPER,  
0, nazwa pliku.GetBuffer(),  
SPIF_UPDATEINIFILE | SPIF_SENDWININICHANGE);
```


Wskazówka

Rozbudowany przykład prezentujący sposób użycia tej funkcji znajduje się w dołączonych do książki źródłach. Efekt działania tego projektu przedstawia rysunek 4.15.

Rysunek 4.15.

Wprawka programistyczna
— program
do podglądu
i zmiany tła pulpitu

Powyższa funkcja nie zadziała, jeżeli uaktywniona jest usługa *Active Desktop*. Na szczęście dla naszej metody nie stała się ona nigdy zbyt popularna. Jeżeli jednak uprzymy się, aby zmienić tło pulpitu przy uaktywnionej tej usłudze, konieczne jest wykorzystanie obiektu COM, który służy do jej kontroli. Obiekt identyfikowany jest przez stałą `TGUID CLSID_ActiveDesktop="{75048700-EF1F-11D0-9888-006097DEACF9}"`. Natomiast interfejs, który zawiera potrzebną do zmiany tła funkcję `SetWallpaper`, to `IActiveDesktop`. Pamiętać jeszcze należy o wywołaniu metody `ApplyChanges` — i gotowe.